

Belföldi hírek

1979. október 19. p é n t e k

bb.1. október 22.: tudományos konferencia a leszerelésről - gyűlések, tanácskozások, fórumok az ensz leszerelési hetének magyarországi programjában

i-ma/mi/ra dg di

1979. október 19.

..... október 22-én hétfőn tudományos konferenciával kezdődik az ensz leszerelési hetének hazai programja. a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti studiójában sorra kerülő egésznapos fórumon gyovai gyula, a külügyi intézet igazgatója „az enyhülés és napjaink nemzetközi politikai viszonyai„ címmel tartja meg a plenáris ülés főreferátumát. a tanácskozásra meghívott tudományos kutatók, szakemberek, a politikai ismeretterjesztéssel is foglalkozó előadók szekcióüléseken tekintik át egyebek között az európai biztonság és együttműködés erősítéséért, a fegyverkezési verseny csökkentéséért, illetve a tömegpusztító fegyverek betiltásáért folyó világméretű küzdelem időszerű kérdéseit.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb.1. / október ... folyt./ra

az ENSZ leszerelési hetének és a békemozgalom őszi akcióinak megnyitóját - az egyesült nemzetek szervezeteinek ajánlása és a béke világtanács felhívása alapján - országszerte gyűlések, konferenciák, tudományos fórumok és kiállítások követik. E találkozókön szó esik a salt-ii. ratifikálásának, a közép-európai haderőcsökkentési tárgyalásoknak a jelentőségéről, és a szocialista országoknak a politikai és katonai enyhülést szolgáló javaslatairól. Ezek az események lehetőséget kínálnak a fegyverkezési verseny megállításáért, a tömegpusztító fegyverek betiltásáért, a leszerelésért, folytatott harc további szélesebb körű társadalmi támogatására. /mti

bb.2. csaknem félszáz könyv kortárs magyar szerzőktől - örkény István utolsó drámája

i-km/pá/ra dg di

1979. október 19.

csaknem félszáz kötetet ad ki az év végéig kortárs magyar szerzőktől a hazai szépirodalom két legnagyobb kiadója, a magvető és a szépirodalmi. a téli könyvvásár egyik kelendő újdonságának ígérkezik illyés Gyula önéletrajzi ihletésű regénye, a Beatrice apródjai, amelyet a szerző írásai iránt érdeklődő olvasók már a kortárs hasábjairól megismerhettek. a mű a költő életének egyik fordulópontját ábrázolja: a pestre kerülő „vad pusztafi”, találkozását a szárad leghaladóbb eszmével és gyakorlatával, a munkásmozgalommal.

ugyancsak a szépirodalmi kiadó gondozásában jelenik meg, várhatóan novemberben, az idén elhunyt Örkény István utolsó drámája „forgatókönyv”, címmel.

a kiadó új vállalkozása Karinthy Ferenc életművének gyűjteményes megjelentetése. az Epepe című regény, a sorozat első kötete még októberben az üzletekbe kerül. a népszerű 30 év sorozatban jelenik meg Boldizsár Iván örökké élni című könyve, amely az 1950 és 1977 között megjelent öt novella kötet anyagának reprezentatív gyűjteménye. ugyanakkor ebben a könyvfüzérben jelenik meg ismét kertész Ákos két műve, a Makra és a Sikátor. az írónak az elmúlt néhány évben született, és folyóiratokból már jórészt ismert novelláit is közreadják még az idén „Kasperek”, címmel. a Mórlicz-centenárium alkalmából harmadik kiadását éri meg Mórlicz Virág apám regénye című műve.

/folyt.köv./

bb.2. / csaknem ... folyt./ra

regény és emlékirat különös ötvöze Nemes György a fél-műt című könyve, amelyben a szerző egy fiatalember viszontagságainak tükrében az 1920-1945 közötti éveket eleveníti meg.

a napjainkban különösen népszerű memoáriródalom újabb kötete, Gémes Eszter mindig magam című önéletrajzi írása nemcsak a múlt keserves paraszti munkájáról ad képet, hanem kendőzetlen önportré is. a magvető jelenteti meg.

a magvető kiadó Moldova György, s felesége Endre a közelmúltban közreadott „három könyv”, után ezúttal Rákosi Gergely három, nagy sikert aratott művét - „az óriás tők”, -öt, „a daru”, -t és a „tigrisugrás”, -t - gyűjtötte egy kötetbe. veszi Endre életműsorozatát is utnak indítja a kiadó még az idén, az első kötet „Angi Vera és a többiek”, címmel kerül az olvasókhöz.

Mocsár Gábor válogatott szatiráit tartalmazza a Süli-bógni című kötet. a kötetben találhatóak egyebek között az illetlenek, a kerek egy millió, a ki vágta fejbe hudák elvtársat? című kisregény és a címadó elbeszélés. /mti/

bb.3. értékes leletek a nagymarosi vizlépcső építkezési területén

i-ob/mi/dg/ra di

1979. október 19.

befejeződtek a nagymarosi vizlépcső építkezési területén végzett ideiglenes régészeti munkálatok, amelyek számos értéket tártak föl.

Pilismarót körzetében, a szobi révnél egy későbronz-, ennek szomszédságában pedig több későbronz-, korai- és késővaskori településre bukkantak. ugyanezen a területen a XI. században épített, földbe mélyített lakóházak alapjai kerültek napvilágra. az egyik kőkemence annyira ép. maradt, hogy még a száját lezáró kő sem mozdult el eredeti helyéről.

/folyt.köv./

bb.3./értékes leletek folyt./zy

az esztergom határában korábban elkezdett ásatások folytatásakor egy a xi. századtól a xvi. századig lakott, elpusztult falut tártak föl. a települést a xi. században abony néven ismerték, és csak később kapta a szentkirály nevet, amelyet ma már csak egy dülő őrtől. az egykori község szent andrásról emezett temploma körül feltárt xi. századi temetőből sírok, valamint diszes ezüstgyűrűk kerültek elő. ezekből arra lehet következtetni, hogy az akkori királyi székhely, esztergom közelében fekvő falu lakosai is rangosabbak voltak más, hasonló települések lakóinál.

a római határvédelmi rendszer, a limes esztergom és visegrád közötti szakaszán a már tavaly kiásott két őrtorony után az idén egy harmadikra is ráleltek. a szobi révnél pedig sikerült kibontani egy már korábban felfedezett, a duna partján gátja alatt elterülő, és így egyelőre hozzáférhetetlen őrtorony kerítésrészét. az innen származó leletek nyomán a szakemberek kiderítették, hogy a ii. század közepén a markomannok - a duna bal partján, a mai szlovákia területén élt germán nép - betörését követő pusztítások maradványait földelték el az árokban.

Templomok
esztergom alsószigetén, a középkori bencés kolostor feltárási munkálatai is előbbre haladtak. megtalálták az egykori templom alapjait. ugyanitt több mint száz középkori sirt emeltek ki a föld melyéből.

az ásatásokat jövőre folytatják./mti/

--

bb.4. a legforgalmasabb közutak, hidak - közlekedési statisztika

i kf/gg/pp/zy di

1979. október 19.

a legjobban igénybe vett országos főutunk az 5. számú, a legforgalmasabb fővárosi utvonal a tanács körút, a hidak közül pedig az erzsébet hid. a megállapítás a központi statisztikai hivatal nemrég kiadott közlekedési és hírközlési évkönyvéből való, amely egyebek között külön fejezetben tartalmazza a közúti gépjármű-forgalomszámlálás legfontosabb adatait.

/folyt. köv./

- 4 -

3P

bb.4./a legforgalmasabb folyt./zy

a megfigyelések szerint az 5. számú főúton szegednél naponta 14.528 gépjármű haladt át, csaknem kétszerannyi, mint 1970-ben. sorrendben a 2. számú főút a következő, amelyen vácnál 14.181 jármű a napi átlag, míg a 8. számú főúton veszprémenél 12.430, a 4-esen vecsésnél 11.454, a 6-oson pécsnél pedig 11.279 a 3-as ut is megelőzi a Útszatra legforgalmasabb - nyáron kétségtelenül a legzsúfoltabb - m7-es autópályát, amelynek éves viszonylatban 9.952 jármű a napi átlaga. az elmúlt nyolc évben egyébként szinte valamennyi főközlekedési útra jellemző a forgalom megkétszereződése, sőt a 8-ason a megháromszorozódása.

a statisztikai adatok láttán már nem csodálkozhatunk a fővárosi közlekedési dugókon, különösen nem a belvárosban. évek óta változatlanul a legforgalmasabb budapesti utvonal a tanács körút, amelyen napi átlagban 45.340 gépjármű közlekedik, hasonlóan telített a soroksári ut, átlagosan 43.330 gépjárművel, amelyből 1970-ben még alig 25.000 közlekedett ezen a vonalon. - pedig ez már akkor is soknak tűnt. erősen megnövekedett a népköztársaság utjának forgalma, az 1970. évi 19.371-ről 31.251-re emelkedett a gépjárművek napi száma, viszonylag egyenletes a lenin körúti helyzet. itt 29.436 járművet mértek, míg a hungária körút napi gépjárműforgalmának átlaga alig haladja meg a 23.000-et.

ennél háromszor is több gépjármű haladt át tavaly naponta az erzsébet hidon, amelynek mintegy 73.000-es forgalma ugyancsak jóval több, mint kétszerese az 1970. évnek. második legforgalmasabb budapesti duna-hidunkon, a most ujjáépülő petőfi hidon tavaly átlagosan 55.804 gépjármű közlekedett. az árpád-hid napi forgalma 41.130 jármű, csaknem háromszor annyi, mint nyolc éve volt. a lánchidon 32.782 autó és autóbusz, cammog át, naponta. ez méreteihez képest tetemes forgalom. korántsem a valódi igénybevételt jelzi a margithidon tavaly mért napi 27.000 gépjármű, amely kevesebb volt a nyolc évvel korábbinál is. az ok, mint ismert, a hid korszerűsítése. a megelőző évben egyébként a margithid napi 45.500-as gépjármű forgalmával a harmadik volt a fővárosi hidak között. a szabadság hid szűkössége - ráadásul a villamosközlekedés tért foglaló hatása - megmutatkozik abban, hogy a hidak között ezen a legkisebb napi alig 25.000-es a gépjármű forgalom./mti/

--

20.55/zy

- 5 -

3P

bb.5. barcsi panelparketta finnországból

káp/kz/ra di

1979. október 19.

az nszk után finnországból is megrendelést kapott a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság barcsi panelparketta gyára. már megindultak a szállítványok: eddig 11 kamionnal mintegy 30 ezer négyzetméter kóris, tölgy, panel-parkettát szállítottak finn megrendelőjüknek, s az év végéig még 10 ezer négyzetméter továbbitanak ugyanoda. finnországi fában gazdag ugyan, ám az állomány zöme parketta készítésére alkalmatlan puhafa.

a barcsi üzem, amely 1976-tól termel folyamatosan, az idén 400 ezer négyzetméter panelparkettát állít elő, s ennek majdnem a felét exportálja. /mti/

-. -

bb.6. kukoricaszár-betakarító gép tsz - mezőgép kooperációban

end/kz/ra di

1979. október 19.

orkán 79 elnevezéssel speciális kukoricaszár betakarító adaptert fejlesztettek ki a rákóczi falvai rákóczi tsz szakemberei. a konstrukció az e-280-as típusú szecsázógépre szerelve jó eredménnyel vizsgázott a gyakorlatban is. egyértelműen alkalmas a csöveitől megfosztott kukoricaszár gyors levágására, felaprítására. hasznos eszköze lesz az eddig veszendőbe ment kukoricaszár takarmányként való hasznosításának. gyártására a tsz a szolnoki mezőgép vállalatban talált partnerre. az első tíz példányt a termelési rendszerek kapták meg kipróbálásra. mivel a konstrukció e kemény próbán is jól vizsgázott, ezért a vállalat felkészült a sorozatgyártására: 1980-ban már négyszázat készít belőle. szolnok megyében 72 ezer hektár közös és háztáji földön természetesen kukoricát, az orkán 79 speciális szárbetakarító segítségével, a kukoricaszárát ckkorrépafejjel együtt silózva, több ezer állatot láthatnak el tömegtakarmánnyal. /mti/

-. -

-6-

39

bb.7. tipizált vízkezelő és szennyvíztisztító berendezések nagy sorozatban

1/sb/rj pp di

1979. október 19.

a vízkezelő és szennyvíztisztító telepek gazdaságos építésének feltételeként megkezdett széleskörű tipizálás jó uton jár és biztató eredményeket hozott - állapította meg az országos vízügyi hivatal elnöksége, amikor áttekintette az ágazat tervezőinek, kutatóinak és különböző szervezeteinek az utóbbi három évben elvégzett egységesítési munkáit. ebben az időszakban a háztartási szennyvizek tisztítására 81, az iparra 31, a családi házak korszerű ülepítő és szikkasztómedencéire 44, a különböző ivóvízkezelő berendezésekre pedig 15 tipustervet dolgoztak ki. a gyakorlat igazolta, hogy - a korábbi felfogástól eltérően - a változó összetételű szennyvíz megtisztításához is alapvetően azonos technológiát használhatnak, s nem kell minden esetben egyedi terveket, berendezéseket készíteni. a vizgépészeti vállalatnál például azt jelentette az egységesítés, hogy gyártmánycsaládjainak számát 65-ről 21-re csökkenthette, s így megteremtette a nagyobb sorozatok előállításának, tehát a tömeggyártásnak a feltételeit.

az egységesített technológiák szerint különböző kapacitású szennyvíztisztító telepek tervterveit készítették el, s ebből a választékból a naponta 20 ezer köbméter szennyvizet megtisztító telep a legnagyobb, de azonos berendezésekkel teljesítménye tovább bővíthető 50 ezer köbméterre. az eddigi tervtervek alapján tehát általában 50-100 ezer lakosú városok, települések háztartási szennyvizének kezelésére dolgoztak ki korszerű technológiai megoldásokat, amelyek szerint a tisztítás határfoka a legszigorúbb előírásoknak is megfelel. ugyanakkor e telepek építésének ideje fele az egyedileg tervezetteknek, a költségek pedig mintegy 20 százalékkal csökkenthetők. az egységesített berendezések, technológiák tehát kedvező feltételt teremtettek arra, hogy a következő tervidőszakokban - a jelenlegihez viszonyítva - megnégyszerezék, 1990-ig országosan napi kétmillió köbméterre növeljék a szennyvizek mechanikai és biológiai tisztító berendezéseinek teljesítményét. így annak ellenére, hogy a közcsatornával ellátott lakosság aránya ebben az időszakban 33-ról 68 százalékra emelkedik, mégis kevesebb szennyeződés károsítja majd környezetünket, elsősorban folyóink és tavaink vizét. településeink új szennyvíztisztító és vízkezelő telepeinek kivitelezését is korszerűsítik, a beruházások megkönnyítése érdekében a komplex vállalkozást helyezik előtérbe. így kiterjeszti fővállalkozói tevékenységét a vizgépészeti vállalat és a vízipitőipari tröszt. munkájukat segíti, hogy a kgm, az ovh és az omfb most közös intézkedési tervet készít a vizgazdálkodási létesítmények építéséhez szükséges gépipari háttér fejlesztésére. /mti/

-. -

8.10 rj

-7 -

800/07

bb.8. rekord a paradicsom feldolgozásban nagykorösön

bam/be/kz/zy di

1979. október 19.

a fennállása óta idén dolgozta fel a legtöbb - 5900 vagon - paradicsomot a nagykorösi konzervgyár. ez több a tervezettnél is, és 2400 vagonnal - a tavalyinál is. paprikából 550 vagon feldolgozására készült, de 300 vagonnal több érkezett a gyárba. a megnövekedett feladatokat csak úgy voltak képesek megoldani, hogy állandósították a három műszakot, rendszeres szombat-vasárnapi munkát szerveztek és 100 műszaki alkalmazottat, illetve adminisztratív állományu dolgozót bevontak a közvetlen termelőmunkába. segítettek a nagykorösi diákok és az építőtáborosok is. *ennél*

zöldborsóból, szilvából, sárga és őszibarackból csak kevesebbet tudtak feldolgozni a tervezettnél. megsínylette a kedvezőtlen időjárást a termés, mégis sikerrel zárult az első háromnegyedév. a vállalat vezetői elmondották, hogy a szállításra és termelésre szerződött közös gazdaságokkal rendkívül jó volt a kapcsolatuk, a tsz-ek előre és pontosan jelezték, mikor küldenek nagyobb szállítmányokat, s így termékeik a lehető legjobb minőségben és kevés veszteséggel kerülhettek a feldolgozó vonalakra. az is javította a konzervek minőségét, hogy több új osztályozó gépet helyeztek üzembe. a csomagolási technológia korszerűsítésével, új csomagoló gépek üzembe helyezésével mintegy 120 munkát irányíthattak át munkerőgondokkal küszködő más területekre. /mti/

-. -

bb.9. aczél györgy fogadta a kubai miniszterelnökhelyettest - a kubai gazdasági küldöttség pénteki programja

t sz/mm/zy ie

1979. október 19.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken hivatalában fogadta jose ramon fernandez kubai miniszterelnökhelyettest, a magyar-kubai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság kubai tagozatának elnökét. a szívélyes, baráti légkörű találkozón részt vett szekér gyula miniszterelnökhelyettes, az együttműködési bizottság társelnöke és kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője. ott volt jose antonio tabares del real kuba budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

9.40/zy

. - 8 -

10³⁵ 207

bb.10. forgalomkorlátozás a petőfi hidon

gk/zy ie

1979. október 19.

a fővárosi tanács vb. közlekedési főigazgatósága, brfk közlekedésrendészet egyetértésével, értesíti a gépjárművezetőket, hogy október 19-én 15 órától 20-án 04 óráig a petőfi hidon betonozási munkák miatt csak a bkv autóbuszai haladhatnak át./mti/

-. -

bb.11. elhunyt magyar józsef

mm/zy ie

1979. október 19.

magyar józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje szeptember 30-án, 75 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása október 24-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri újköztemetőben.

mszmp vii. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

bb. 12. Lottó-nyerőszámok

rj ie

1979. október 19.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a fehérgyarmaton megtartott 42. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

29, 30, 37, 70, 71. /mti/

-. -

bb. 13. kiosztották a korrozióvédelmi pályázat díjait

t/sb/rj ie

1979. október 19.

a budapesti nemzetközi vásárcsopontban pénteken osztrovszki györgy, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese átadta a nyerteseknek a hungarokorr,79 nemzetközi szakkialítás alkalmából meghirdetett korrozióvédelmi pályázat díjait. a beküldött 156 pályaműből 4 érdemelte ki az omfb első díját, öt alkotás a második, kilenc mű a harmadik díjat, 107 pedig az érdekelt minisztériumok tárcadíját.

/folyt.köv./

10.35 rj

-9-

11³⁵ 207

bb. 13. / kiosztották... 1. folyt./rj

a 12 ezer forintos első díjat kapta:

a termékek kategóriájában a budalakk festék és műgyantagyár és az ikarus alkotói közössége az autóbuszok szalagszerű fényezésére használt újfajta epoxigyanta és poliuretán alapú korrozívvédő bevonóanyagért; a berendezések és eszközök kategóriájában a gépexport vállalat, valamint a kohó és gépipari tervező vállalat és a hajtómű és festőberendezések gyára sajtolt tehergépkocsi-alkatrészeket festő komplett berendezése és programvezérlésű elektrosztatikus automata festékszóró fülkéje; a műszerek és vizsgálati módszerek kategóriájában a gépipari szolgáltató, elektrokémiai tervező és kivitelező vállalat kóboráramvédelmi mérőgépkocsija és a kóboráram korrozíós veszélyeit meghatározó mérési módszere; a kiadványok kategóriájában pedig dr. dévay józsef a korrozívvédelmi oktatásban és ismeretterjesztésben kifejtett eredményes munkásságának elismeréséül. /mti/

bb. 14. megkezdődtek az országos ifjumunkás napok

t/gy/rj ie

1979. október 19.

péntektől a nagymultu munkáskerület, csepel ad otthont az idei országos ifjumunkás napok szakmai, politikai, kulturális és sportrendezvényeinek. a csepel vas- és fémművek munkásotthonában több mint 500 dolgozó ifju kommunista jelenlétében nyitotta meg a háromnapos rendezvénysorozatot juhász andrás, a kisz központi bizottságának titkára.

elmondta, hogy az első ízben 8 évvel ezelőtt meghirdetett ifjumunkás napok is hasonló célt, a munkásfiatalok műveltségének elmélyítését, ifju szakembereink tehetségének, szakismeretének bemutatását, a munkáshagyományok ápolását, s nem utolsósorban a diákok pályaválasztásának megkönnyítését szolgálták.

- növekvő feladataink végrehajtásához nélkülözhetetlen a munkásfiatalok korszerű műveltsége, politikai elkötelezettsége - hangsúlyozta. - a munkáshagyományok ápolása, hazánk és közvetlen környezetünk szeretete, a kommunista mozgalom megismerése, mind-mind olyan cél, amelynek valóra váltását az ifjumunkás napok rendezvényei is elősegítik.

a kisz kb titkára örömmel szólt arról: -nap, mint nap érkeznek hírek a kongresszusi és a felszabadulási szocialista munkaversenyben tett felajánlásokról és munkásikerekről. dolgozó ifjuságunk - felismerve a munkaverseny jelentőségét - tetemes részt vállal a minőség és a hatékonyság javítását, a takarékoság fokozását szolgáló teendőkből. fontos, hogy a kisz tagjai, az ifjumunkások legjobbjai élen járjanak az ujitómozgalomban, az alkotó ifjuság pályázatban, a napi termelési feladatok pontos teljesítésében.

/folyt.köv./

11.00 rj

-10 -

MHJ

bb. 14. / megkezdődtek.. 1. folyt./rj

az ünnepség résztvevői megtekintették az alkotó ifjuság pályázatára és kiállításra küldött legsikerültebb pályamunkákat: a munkásotthonban a kohó- és gépipar, a nehézipar, a könnyűipar, az építőipar és a kpm területén dolgozó fiatalok egyéni és kollektív munkával készült pályaműveit szemlélhették meg.

innen felhasználható 13 órától!

az országos ifjumunkás napok résztvevőit csepel nagyvállalatai látták vendégül. a nap eseményeit szakmai-politikai vetélkedő is gazdagította. megkezdődött az ifju ezermesterek vetélkedőjének döntője. rajthoz álltak a középfokú oktatási intézmények diákjai, hogy bizonyítsák: a náztartásokban előforduló egyszerűbb javítási és karbantartási munkák nem ördögösek. a helyi erőpróbák legjobbjai négy választott szakterületen - az építő-javítómunkában, a festésben, mázolásban, a híradástechnikában, a villany- és vízvezeték-szerelésben - mutatták be jártasságukat, természetesen „barkács” szinten. /mti/

bb. 15. intergrind,79-sajtótájékoztató a köszörűszerszámok fejlesztéséről rendezendő konferenciáról

t/kg/rj pp ie

1979. október 19.

a köszörűszerszámok gyártásának fejlesztéséről, a technológiák korszerűsítéséről kezdődik hétfőn a technika házában háromnapos nemzetközi konferencia, amelyre husz országból 250 külföldi szakember jelezte érkezését. a tanácskozásról sárközy dezső, a finomkerámiaipari művek vezérigazgatója tartott pénteken sajtótájékoztatót.

magyarországon a finomkerámiaipari művek gránit-, csiszolókorong- és kőedénygyára gyártja a különféle iparágak számára a csiszoló és köszörülő szerszámokat. ezeknek minősége és a technológiák fejlettsége nagyban meghatározza a segítségükkel előállított gépipari termékek minőségét és így végső soron az exportképességét is. ezért fontos az állandó fejlesztés és a külföldi tapasztalatcsere, amelyre a mostani tanácskozás jó lehetőséget ad. az itt elhangzó több mint negyven előadás azokat az új eljárásokat ismerteti, amelyeket a hazai ipar is hasznosíthat. különösen érdekesnek ígérkezik az ugynevezett szuperkemény anyagok szélesebb körű felhasználásának lehetőségeiről szóló szovjet előadás. /mti/

11.50 rj 13.

-11 -

12 HJ

bb. 16. 12 ezer vagon zöldség hevesből
kov/ká/rj ie 1979. október 19.

heves megyében befejeződött a zöldségfélék betakarítása. az ország ellátása és az export szempontjából egyaránt jelentős kertvidéken az idén az utóbbi évtized leggazdagabb termését szedték fel. mintegy 12 ezer vagon zöldséget értékesítettek, a tervezett tizezer helyett. a vártnál több termett paradicsomból és paprikából, így egyenletes, rendszeres volt a piaci ellátás, és a konzervgyárak igényeit is maradéktalanul kielégítették.

a paradicsom és paprika idény egyébként jóval tovább is ka-
pott a piac szántóföldi paradicsomot. dinnyéből rekordtermés
volt az idén hevesben, és ez állandó bőséget jelentett a piaci
ellátásban. /mti/ tartott a szokásosnál,
még a leutóbbi napokban

bb. 17. kresz-park ujlétán és debrecenben
szii/rj ká ie 1979. október 19.

kresz-parkot avattak pénteken a hajdu-bihar megyei ujlétán.
a létesítményt mintegy 1500 társadalmi munkásra alatt a helybeli új
élet termelészövetkezet szocialista brigádjai építették, a park-
ba kihelyezett jelzőtáblákat a debreceni közuti építő vállá-
lat csanádi szocialista brigádja készítette el.

debrecenben, a csapókerti általános iskolában ugyancsak a
szocialista brigádok közreműködésével épült kresz-parkot adtak
át rendeltetésének. /mti/

11.55 rj

-12 -

12.05 rj 13.00

bb. 18. donizetti opera bemutatójára készülnek szegeden
dén/ká/rj ie 1979. október 19.

pénteken a szegedi zenés színházban megkezdődtek az idei
évad első operabemutatójának, donizetti anna bolena című mű-
vének színpadi összpróbái. a kiváló olasz komponistának ez
a műve kevésbé ismert hazánkban. száznegyvenhat évvel ezelőtt
adták elő pesten, német nyelven. a szegediek október 26-án mu-
tatják be az operát és pedig olasz nyelven. a szerelmi bájtal,
a don pasquale és a lammermoori lucia után ez lesz a negyedik
donizetti mű, amely a szegedi opera repertoárjára kerül.

az előadást horváth zoltán rendezi. a szegedi szimfonikus
zenekart a világ sok színpadán vendégszereplő olasz karmester,
bruno campanella vezényli. a főbb szerepeket bajtay horváth
ágota, gregor józsef, lengyel ildikó és réti csaba éneklik. a
diszletek csikós attila, a jelmezek vágvölgyi ilona tervei
alapján készültek. az előadás karigazgatója molnár lászló. /mti/

bb. 19. elhunyt gombos pálné
rj ie 1979. október 19.

gombos pálné stern katalin, a szocialista hazáért érdemrend
kitüntetésű kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola nyug-
díjasa, aki 1928 óta volt a párt tagja, elhunyt. hamvasztás
utáni bucsuztatása október 25-én csütörtökön délután 3 órakor lesz
a farkasréti temetőben.

/mti/

mszmp xiv. kerületi bizottsága.
-.-

12.05 rj

-13 -

12.05 rj 13.00

bb. 20. orvos-gyógyszerész napok zuglóban

t/of/rj 04 ie

1979. október 19.

kétnapos programmal pénteken megkezdődött a ii. zuglói orvosgyógyszerész napok eseménysorozata. rendezője: a fővárosi tanács weil emil kórház-rendelőintézete. a megnyitó ünnepségen - amelyen részt vett hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes is - bejelentették, hogy a tudományos fórumon elhangzó 78 előadásban a zuglói lakosság egészségügyi helyzetének jelentős javulásáról számolhatnak be a kórházban, a rendelőintézetekben és az üzemekben dolgozó orvosok. a jó eredmények - mint elmondták - elsősorban az 1977. elejétől kibontakozott, folyamatosan megvalósuló integrációnak köszönhetőek.

az integráció - dr. vidosfalvi magdának, a weil emil kórház-rendelőintézet főorvosának értékelése szerint - kiegyenlítette a korábban szervezetileg különálló fekvő- és járóbeteg-ellátás színvonalbeli különbségeit, közelebb hozta az alapellátást a kórházi osztályokhoz, egységes szakmai elveket vezetett be a gyógyító-megelőző ellátás gyakorlatában. most elsősorban az orvosi csoport-munka eredményeiről adnak számot az előadások. beszámolnak például a daganatos megbetegedések korai felismerésének lehetőségeiről és fontosságáról: nevezetesen arról, hogy ha időben megtörténik a diagnosztizálás, akkor eredményes lehet a terápia, a gyógyulás. sok előadás foglalkozik a szív- és az érrendszeri betegségek mind eredményesebb gyógyításával, azután a gyógyszerek kölcsön- és mellékhatásainak ismertetésével, illetve kiküszöbölésével, a munkahelyi ártalmak, szakmai betegségek megelőzésével. ez utóbbihoz különösen fontos a kórházi, a szakrendelői és a körzeti orvosok mind jobban kialakuló közvetlen együttműködése. /mti/

bb. 21. kisz védnökség a husprogram sikeréért - tapasztalatcsere békéscsabán

byt/rj ká ie

1979. október 19.

a gazdaságosabb állattartás szükségességét, a szakosított telepek jobb kihasználását, a takarmányozásban rejlő lehetőségek kiaknázását hangsúlyozták azon a kétnapos védnökségi tapasztalatcserén, amely pénteken kezdődött békéscsabán a husprogram felett védnökséget vállalt kisz szervezetek titkárainak, védnökségi felelősöknek és társadalmi aktíváknak részvételével.

/folyt.köv./

12.15 rj

13.00

13.00

-14-

bb. 21. /kisz védnökség... 1. folyt./rj

a plenáris ülésén egyebek között beszámoltak arról, hogy 1973. óta kisz-védnökséggel 180 szakosított sertés- és marhatelep épült hazánkban, mintegy 350 ezer óra társadalmi munka ráfordítással. zalaegerszegen baromfifeldolgozó kombinátot, miskolcon, gyulán és szegeden pedig huskombinátot helyeztek üzembe. jelenleg ugyancsak kisz-védnökséggel, baján és szekszárdon épül husfeldolgozó kombinát.

a plenáris ülést követően a fiatalok mezőgazdasági, élelmiszeripari, felvásárlási és értékesítési szekcióüléseken vitatták meg a tennivalókat.

a kétnapos tapasztalatcsere második napján, szombaton a résztvevők szakosított állattartó telepeket, illetve feldolgozó üzemeket tekintenek meg. /mti/

--

bb 22. időjárásjelentés

um

1979. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. október 19-én, pénteken 12 órakor:

hüvös idő, mérséklődő szél

az elmúlt 24 órában szárazföldünk középső részének időjárásában lényeges átalakulás kezdődött. az atlanti-óceán és nyugat-európa fölött nagy kiterjedésű magas légnyomású képződmény épült fel. az említett képződmény északkeleti, keleti oldalán igen hüvös levegő áramlik közép-európa irányába. ennek vonulását a megerősödő, időnként viharossá fokozódó északnyugati, északi szél, valamint 4-10 fokos hőmérsékletcsökkenés kíséri. izland fölött hatalmas kiterjedésű alacsony légnyomású képződmény örvénylik, amelynek hatására a brit-szigeteken és a skandináv-félszigeten jobbra borult, esős az idő. nyugat-európában párás, főként a hajnali és a reggeli órákban több helyen ködös az időjárás. a kárpát-medencét a következő időszakban szárazabb és kissé enyhébb levegő éri el, a szél lassan mérséklődik, és főként az éjszakai és a reggeli órákban hüvös idő lesz.

/folyt.köv./

- 15 -

12.35/um

13.30

bb 22. /időjárásjelentés ... folyt./um

hazánkban csütörtökön az északkeleti országrészben borult, máshol változóan felhős volt az ég, több helyen 3, 8 órán át sütött a nap. elszórtan alakult ki eső, zápor, egy-két helyről zivatar is jelentettek. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között volt, de északkeleten egy-két helyen 10, 14 mm-t is mértek. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 14, 19, a keleti, délkeleti országrészben helyenként 20, 22 fok között alakult.

ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 3, 9 fokig hűlt le a levegő. délelőtt felhőátvonulásokból elszórtan alakult ki eső, zápor. az erős északi, északnyugati szelet több helyen kísérték viharos széllelkések. a hőmérséklet 11 órakor 8, 13 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 14,3 fok volt, 3,6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mb /766 mm/, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő, pénteken szórványosan kialakuló, szombaton már csak néhány helyen várható eső, zápor. a többfelé erős, időnként viharos lökésekkel kísért északi, északnyugati szél szombatra lassan mérséklődik. az éjszakai lehülés erősödik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 1, 6 fok között, néhány szélvédett helyen gyenge talajmenti fagy. a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 13, 17 fok között.

a duna vízállása budapestnél 160 cm, a víz hőmérséklete 11,6 fok. /mti/

-. -

- 16 -

12.40/um

13.35
[Handwritten signature]

bb. 23. a belföldi szerkesztőségek hireinek jegyzéke október 19-én 14.00 óráig

rj/ie

1979. október 19.

1. október 22. tudományos konferencia
2. csaknem félszáz könyv kortárs magyar szerzőktől /1.jav./
3. értékes leletek /2.jav./
4. a legforgalmasabb közutak - statisztika /4. jav./
5. barcsi panelparketta
6. kukoricaszár-betakarító gép
7. tipizált vízkezelő
8. rekord a paradicsom feldolgozásban /4. jav./
9. aczél györgy
10. forgalomkorlátozás
11. elhunyt magyar józsef
12. lottó-nyerőszámok
13. kiosztották a korrozóvédelmi díjakat
14. megkezdődtek az országos ifjúsági napok /6. jav./
15. intergrind,79
16. 12 ezer vagon zöldség
17. kresz-park
18. donizetti opera
19. elhunyt gombos pálné
20. orvos-gyógyszerész napok
21. kisz védnökség
22. időjárásjelentés
23. hírjegyzék

az 5. sz. jav. a 2. sz. gyorsíróra szült /mti/

-. -

14.30/um

15
[Handwritten mark]

- 17 -

bb.24. aczél györgy és marjai józsef fogadta dr. hannes androsch-t

sl/s/pp/zy di

1979. október 19.

aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken a parlamentben fogadta a hivatalos látogatáson hazánkban tartozkodó dr. hannes androsch osztrák kancellárt, szövetségi pénzügyminisztert.

ugyancsak pénteken fogadta az osztrák alkancellárt marjai józsef miniszterelnök-helyettes.

a szívélyes légkörű találkozókon részt vett faluvégi lajos pénzügyminiszter és dr. johann josef dengler, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb.25. az ndk külkereskedelmi napjai budapestben - sajtótájékoztató

t/sz/pá/pp/zy di

1979. október 19.

az ndk öt legnagyobb külkereskedelmi vállalata, az unitechna, a veb wmw, a robotron, a fortschritt landmashcinen és a carl zeiss jena részvételével október 22-e és 26-a között külkereskedelmi napokat tartanak fővárosunkban. az ezuttal hatodszor sorra kerülő rendezvénysorozat programját sajtótájékoztatón ismertették pénteken, az ndk deák téri kulturális központjában.

mint a szervezők elmondták: az előadások, a szakmai filmvetítések, valamint a hozzájuk kapcsolódó kiállítás célja az új gyártmányok - a következő évek exportkinálatának - bemutatása a magyar partnereknek. az eddigi hasonló rendezvények általában fellendítették a két ország vállalatai közötti forgalmat, s megoldottak számos problémát a tartalékkalkatrész-utánpótlás terén is. az ndk külkereskedelmi napjain egyebek között szó lesz új textilgépekről, marógépekről, adatfeldolgozó berendezésekről és számos új mezőgazdasági technológiáról, köztük nagy teljesítményű fejtőgépekről is, amelyekből hamarosan száz működik majd magyarországon.

a két ország árucserforgalmának értéke az idén valószínűleg meghaladja az 1.3 milliárd rubelt. az utóbbi években fokozódtak a kooperációkon, illetve a gyártásszakosodási megállapodásokon alapuló szállítások. jelenleg 118 ilyen jellegű együttműködés van érvényben hazánk és az ndk vállalatai között. a következő években mind a forgalom, mint a kooperációk számának jelentős növekedésével számolnak. a mostani rendezvénysorozat jelentőségét növeli, hogy a két ország illetékes szervei már megkezdték az 1981-85. évekre szóló tervek egyeztetését, az újabb együttműködési lehetőségek feltárását./mti/

.-.

15.00/zy

- 18 -

1580

bb.26. balesetek

mm/ra di

1979. október 19.

borsod megyében kurityán belterületén petrovics jános 23 éves géplakatos, kazincbarcikai lakos személygépkocsijával elütötte az uttest jobb oldalán álló tinyó józsef 72 éves nyugdíjas szuhakállói lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát szakértő bevonásával megkezdte a rendőrség.

komárom megyében kisbér belterületén szabó sándor 22 éves esztergályos, kisbéri lakos motorkerékpárjával elütötte az uttesten fekvő baranya ferenc 27 éves segédmunkás helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

bb.27. elektronika és automatika a mezőgazdaságban - országos konferencia esztergomban

ber/ká/ra di

1979. október 19.

ha csupán 1 százalékkal jobb hatásokkal használnák fel az import fehérjét, ez évente 2 millió dollár megtakarítást jelentene. csaknem hasonló értékű import-fehérjét pótolna, ha a takarmánykeverékeknek egy százalékkal jobban hasznosítanák a buza és a kukorica fehérjetartalmát. a mezőgazdaság sok más ágazatában rejlenek hasonló megtakarítási lehetőségek, ezekhez azonban nagyon pontosan ismerni kell a termelés és felhasználás minden paraméterét.

a termelési eszközök és eljárások gyors fejlődése mellett ilyen ismeretek csak korszerű laboratóriumi mérés technika segítségével szerezhetők meg, így érthető az a nagy érdeklődés, amely a nim esztergomi továbbképző intézetében pénteken megnyílt konferencia iránt megnyilvánult. az ország minden tájáról érkezett ipari, és mezőgazdasági gyakorlati és kutatószakemberek az elektronika és az automatika mezőgazdasági alkalmazásának tennivalóit vitatták meg, s - főként a labor műszeripari művek laboratóriumainak tapasztalatai alapján számba vették a továbblépés lehetőségeit.

/folyt.köv./

15.25/ra

-19-

1580

bb.27. / elektronika ... folyt./ra

az ország egyik legnagyobb műszergyára laboratóriumi termékeinek mintegy 75 százaléka a mezőgazdaságot szolgálja. ezeket a komplett laboratóriumokat és laboratóriumi eszközöket a tudományal és a gyakorlattal szoros együttműködésben fejlesztik tovább. kitűnően példázza ezt az az országos talajvizsgáló hálózat, amelyet a méh növényvédelmi és agrokémiai központjával közösen alakítottak ki. korábban országosan több mint 40 laboratóriumban vizsgálták a talaj különböző mutatóit, de csak a szántóterület 30 százalékára tudtak szaktanácsot adni. most az országos hálózattal, amelynek utolsó laboratóriumát, a 13-at is néhány hónapon belül üzembe helyezik, a teljes hazai termőterületet vizsgálják, méghozzá úgy, hogy minden egyes tábla három évenként újból sorra kerül. ennek népgazdasági hasznát mi sem mutatja jobban, mint az, hogy két-három éven belül a jelenleginél 20 százalékkal eredményesebben kívánják hasznosítani a műtrágyákat. a veszteségek feltárása és megszüntetése mellett elsősorban arra törekcsenek, hogy a szakszerű felhasználással növeljék a hozamokat és így többlettermést, többletbevételt érjenek el. nem mellékes az sem, hogy az ezt szolgáló korszerű laboratóriumok munkaerő igénye alig több mint a fele, vegyszerfogyasztása pedig 15-30 százaléka a hagyományosnak. míg egy hagyományos laboratóriumban csak 6, ezekben 14 paramétert vizsgálnak és a vizsgálatok száma háromszorosára, évi 600 ezerre növekedhet. egy-egy laboratórium beruházása várhatóan egy év alatt megtérül.

más területeken, így például a takarmány vizsgálatoknál a jövőt az automatizálás folytatása mellett - a laboratóriumi mikroprocesszoros adatgyűjtő és feldolgozó rendszerekre, valamint az elektronikus számítógépekre alapozott tanácsadó-szolgálat jelenti. a labor nim az első ilyen tanácsadóját most állítja fel a szovjetunióban, kisinyovban. erről a perspektiváról adott képet a konferencia alkalmából rendezett kiállítás, amelyen a labor nim mellett más műszergyarak és kutatóintézetek is felvonultatják termékeiket./mti/

-. -

15.30/ra

-20-

bb.28. gyorsfagyasztott karfiol

kör/ká/ra di

1979. október 19.

a miskolci hűtőházban pénteken új termék, gyorsfagyasztott karfiol készítését kezdték meg. az alapanyagot a csepeli, valamint a czibakházi és a kenderesi tsz-ek szállítják. a tervek szerint ötven vagon készterméket állítanak elő, amelynek mintegy harminc százalékát exportra küldik. az új terméket kétféle csomagolásban, kis-és nagyfogyasztók részére árusítják ./mti/

-. -

bb.29. kohán györgy emlékére

dén/ká/ra di

1979. október 19.

hódmezővásárhelyen pénteken felavatták kohán györgy domborművü portréját. az alföldi festészet kiemelkedő egyénisége 1933-tól 1966-ban elkövetkezett haláláig rövid megszakításokkal hódmezővásárhelyen élt és dolgozott. a jeles festőművész emlékét a róla elnevezett utca is őrzi a városban. itt helyezték el kiss nagy andrás szobrászművész alkotását./mti/

-. -

bb.30. hannes androsch nyilatkozata

t-sl/s/ra pp di

1979. október 19.

a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó dr.hannes androsch osztrák alkancellár, szövetségi pénzügyminiszter nyilatkozott az mti munkatársának magyarországi tárgyalásairól.

elmondta, hogy vezető magyar személyiségekkel a két ország kapcsolatainak fontos kérdéseit, köztük a kereskedelem, a kooperáció, az idegenforgalom fejlesztésének módjait vitatják meg.

- a magyar-osztrák külkereskedelmi forgalom jó néhány évig szinte ugrásszerűen bővült, az évtized közepe óta azonban stagnálás tapasztalható, ami a kedvezőtlen világgazdasági folyamatokkal is összefügg - mondotta. - a mostani tárgyalások rávilágítanak arra, hogy jó lehetőségek kínálkoznak az együttműködés bővítésére. mindenekelőtt a lehetséges kooperációkról van szó, amelyek egyebek között az energiaellátás javításában is számottevő segítséget nyújtnak a két országnak.

/folyt.köv./

15.40/ra

-21-

16⁰⁰

bb.30. / hannes androsch ... folyt./ra

már huzamosabb ideje eredményesen működünk együtt az energiacserében, vagyis az egymástól eltérő csúcsidőszakokban bocsátunk egymás rendelkezésére villanyáramot. ezt a módszert tovább akarjuk fejleszteni. megoldást keresünk arra is, hogyan működhetnének együtt így, a mindkét ország energiaellátását szolgáló erőmű létrehozásában, amelyhez az osztrák határ közelében lévő torony község környékén fellelhető lignitet használnák fel. az együttműködés olyan formájának lehetősége is felmerült, hogy magyarországi bauxittal, illetve nyersaluminiummal törlesztene osztrák energetikai beruházásokat.

- ami a két ország idegenforgalmát illeti: a fejlődés igen jelentősen megindult, s ennek folyamatát tovább szeretnénk gyorsítani. a forgalom növekedéséhez különösen jó feltételeket teremtett a vízumkényszer megszüntetése. ausztria kész közreműködni abban, hogy megnövekedjék a határállomások áteresztőképessége. szó van egyebek között arról, hogy hegyeshalomnál új terelőutat nyitnának azok számára, akiknek nincs szükségük vízumra, különválasztva őket a vízumvizsgálatra várakozóktól. ausztria érdekelt abban, hogy minél több külföldi, köztük magyar turista keresse fel. tudjuk, hogy magyarországon ennek politikai akadályai nincsenek, a devizagazdálkodási lehetőségek szabályák meg e fejlődés lehetőségét. a két ország oly módon is jó lehetőségekkel együttműködhetne az idegenforgalomban, hogy közös osztrák és magyar utakat ajánlanak fel más országból érkező turisták számára, s ennek megfelelően közös turisztikai tájékoztatókról is gondoskodnak.

- közösen vizsgáljuk ausztria közreműködésének lehetőségét magyarországi utak, vasutak építésében. ez a téma számunkra nem problémátlan, mert az osztrák közvéleménynek egy része kifogásolhatja, hogy erőforrásainkat miért más országokban, miért nem otthon hasznosítjuk, más oldalról viszont előnyös lehet ausztria számára, hiszen az ilyen munkák szabad osztrák építőipari kapacitást köthetnek le.

/folyt.köv./

15.45/ra

16¹⁰
16²

-22-

bb.30. / hannes androsch ... 2.folyt./ra

- a két ország kapcsolatai természetesen nem szakíthatók ki a világgazdasági folyamatokból. úgy vélem, hogy ennek ellenére jó feltételei vannak az osztrák-magyar gazdasági kapcsolatok bővülésének. erről győztek meg budapesti tárgyalásaim eddigi tapasztalatai is -, mondta az osztrák alkancellár. /mti/

bb.31. betakarították a kukoricát a hódmezővásárhelyi vörös csillag tsz-ben

tób/kz/ra di

1979. október 19.

a hódmezővásárhelyi vörös csillag termelőszövetkezet végzett a kukorica betakarításával. kétezerháromszötven hektár nagyüzemi területéről vitték tároló helyekre a termést.

ab betakarításban dolgozó szocialista brigádok és a munkák irányítását végző szakemberek összehangolt, tervszerű munkájának eredménye, nyújtott műszakban - kora reggeltől besötétedésig - dolgoztak a kombájnosok és a szállító járművek vezetői, hogy optimálisan kihasználják a nagy teljesítményű és nagy értékű gépi berendezéseket. a szállító járművek szinte menetrendszerűen közlekedtek és a kombájnosok várakozás nélkül szabadulhattak meg hasznos terhüktől, üríthették ki a kicsépeelt kukoricaszemeket.

♣ a siker a

hasonló szervezettséggel folytatják a soron következő munkákat. a betakarító gépezet nyomában a felszabadult területen fokozatosan haladtak előre a szántó traktorok, hogy a kukorica után porhanyós magágyat készítsenek az őszi kalászosoknak. már nagy területet vettek be búzával s helyenkint éled a mag, sorolnak, zöldellnek az őszi vetések. /mti/

-.-

bb.32. közös vállalatirányítási rendszert dolgoznak ki a kohászati üzemek - számítástechnikai ankét dunaujárosban

zsi/kz/ra di

1979. október 19.

közös számítógépes vállalatirányítási rendszert dolgoznak ki 1985-ig a hazai kohászati üzemek - jelentették be pénteken dunaujárosban, a kohászat országos számítástechnikai ankétján. a dunai vasmű és Lenin kohászati művek 2-2, az ózdi kohászati üzemek egy nagyteljesítményű számítógéppel rendelkeznek és az azonos működési rendszerű számítógépeken kölcsönösen futtathatják majd az egységes programokat.

/folyt.köv./
16.15/ra

-23-

16¹⁰
16²

bb.32. / közös ... folyt./ra

elmondták, hogy a három kohászati üzem számítőközpontja már kidolgozta az anyaggyártás és a termelésirányítás számítástechnikai programját, küszöbön áll a beruházások és a karbantartás számítógépes irányításának bevezetése. a következő évtizedben az integrált vállalatirányítás rendszerében a kapacitásterhelés, a költségek, az értékesítés elemzését, a teljes pénzügyi ügyvitel és anyagforgalmi készletállomány naprakész adatfeldolgozását is számítógép végzi majd. a kohászati nagyüzemek együttműködése ugyanakkor a számítógépes uton történő technológiai folyamatszabályozás és vállalati döntéshozókészítés megvalósítását is célozza./mti/

-. -

bb.33. andrej kirilenko és kísérete fejeér megyében

t-don/pr/ra di

1979. október 19.

andrej kirilenko, a szovjetunió kommunista pártja kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és a kíséretében lévő valentyin makejev, az szkp kb tagja, a moszkvai városi pártbizottság másod titkára, jevgenyij razumov, az szkp központi revíziós bizottságának tagja, a kb párt-szervezési osztályának helyettes vezetője és vlagyimir pavlov, az szkp kb tagja, a szovjetunió magyarországi nagykövete pénteken fejeér megyébe látogatott. a németh károlynak, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának társaságában székesfehérvárra érkezett vendégeket a megyei pártbizottságon a helyi vezetők, közöttük takács imre, a megyei pártbizottság első titkára és závodi imre, a megyei tanács elnöke fogadták.

a pártbizottság tanácssterme meleg, baráti hangulatu találkozó színhelye volt: andrej kirilenko fejeér megye jó ismerője ként tájékozódott a gazdasági eredményekről, a szocialista építőmunkáról. a 420.000 lakosu fejeér megye régről szoros kapcsolatokat ápol testvérmegyéjével, vorosilovgráddal, lakosságának életéről, az ottani gyárak és üzemek dolgozóinak munkájáról a fejeér megyébe látogató vorosilovgrádiak mindig híreket hoznak.

/folyt.köv./

16.20/ra

-24-

16^{u0}

bb.33. / andrej kirilenko ... folyt./ra

igaz, őszinte barátság szövődött a két megye között - hangsúlyozta takács imre első titkár majd kiemelte: a megye valamennyi nagyüzeme szerződéses kapcsolatot tart fent szovjet vállalatokkal, gyárakkal, tervezőintézetekkel. az együttműködést magyar és szovjet részről egyaránt a segítőkészség jellemzi, amelynek különösen szép példáját adják az olvasztó kemencéknél dolgozó dunaujvárosi munkások és a szovjet szakemberek. andrej kirilenko elismerő szavakkal nyugtázta, hogy magyarország ipari megyéinek sorában - borsod és győr után - fejeér a harmadik, ahol évente hatvan milliárd forint termelési értéket hoznak létre.

őszinte elismerését fejezte ki, hogy a megye öt nagyüzemében - a dunai vasműben, a videotonban, az ikarus székesfehérvári gyárában, a székesfehérvári könnyűféműben és a dunaujvárosi papírgyárban - hosszú évek óta teljesítik a tervekét és fokozzák a termelékenységüket. a termelés növelését - ahogyan kirilenko fogalmazott - a szovjet kollektívák is örömmel üdvözlnek, hiszen munkájukkal ők is részesei a sikereknek. szovjet tervek alapján épül a dunai vasmű konverteres acélműve, ahol ugyancsak szovjet gyártmányu berendezéseket helyeznek majd üzembe. elkészülte után a dunai vasmű évi acéltermelése csaknem megduplázódik, azaz eléri a két millió tonnát.

/folyt.köv./

bb.34. maróthy lászló,

s/ra pr di

1979. október 19.

az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz kb első titkára pénteken fogadást adott a szocialista országok közoktatási minisztereinek tanácskozásán részt vett külföldi ifjúsági delegátusok tiszteletére. a hotel ifjúságban rendezett baráti találkozón jelen volt a kisz központi bizottságának több titkára is./mti/

-. -

16.25/ra

-25-

16⁵⁰

bb.35. a jugoszláv népfelszabadító háboru

k-da/ra pr di

1979. október 19.

harcosai egyesületeinek szövetsége /subnor/ meghívására a petőfi sándor rohambrigád megalakulásának 35. évfordulóját köszöntő bácskatopolyai ünnepekre, pénteken jugoszláviaba utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége./mti/

-. -

bb.36. magyar-jugoszláv olajbányászati műszaki-tudományos ülés szegeden

dob/ra kz di

1979. október 19.

a jugoszláv és a magyar kőolajbányászat csaknem száz vezetője, illetve tudományos és gyakorlati szakembere vitatta meg pénteken szegeden, a technika házában eddigi együttműködésük eredményeit és további lehetőségeit. elmondották, hogy a kooperáció különösen a határmenti szénhidrogént rejtő területek közös felkutatásában és kitermelésében bizonyult hasznosnak. a legfontosabb ezek közül a tíz évvel ezelőtt jugoszláv szeizmikus mérések alapján felfedezett kelebiai olajmező, amely jelenleg már évi negyvenezer tonna kőolajat ad a magyar népgazdaságnak. a két ország szakemberei közös munkával készítették el a terület művelési tervét. operatív bizottság ellenőrzi az együttműködés alapelveit, vagyis annak a betartását, hogy a kitermelést mindkét fél a készletek arányában, előre meghatározott ütemben folytassa. ettől még egyetlen esetben sem tértek el egyik részről sem. más határmenti területeken is közös kutatási program szerint folytatják a méréseket, készítik a dokumentációkat, s ezek feldolgozására a számítógépes programokat. a jugoszláv naftagas kombinát, valamint a magyar országos kőolaj és gázipari tröszt kooperációja kiterjed a feldolgozásra és más területekre is: magyar vállalatok bekapcsolódtak jugoszláv kőolaj-és alapbenzin feldolgozásába is. jelentős együttműködés alakult ki a beruházás és szolgáltatás területén: jugoszláv munkások dolgoztak szegedi kőolajipari építkezéseken, magyar szakemberek ugyanakkor jugoszláviai kutjavításoknál segítettek. szoros kapcsolat alakult ki az adria kőolajvezeték építésében ugyanúgy, mint a szovjet gáz magyarországi tranzit-szállításának megoldásában.

/folyt.köv./

16.35/ra

-26-

14⁰⁰
P

bb.36. / magyar-jugoszláv ... folyt./ra

a szegedi együttes műszaki-tudományos ülésen huszonhárom jugoszláv és ugyanannyi magyar munkásnak, szakembernek magyar bányászati bronz emléklakettet nyújtottak át, elsősorban a kelebiai olajmező mintaszerű közös művelésében elért eredményekért./mti/

-. -

bb.37. környezetünk védelmének lelkiismerete - pécselt ülésezett a hnf országos környezetvédelmi bizottságának társadalmi őrség albizottsága

kász/kz/ra di

1979. október 19.

a hazánk természeti, környezeti értékeinek megóvásán fáradozó 15 000 társadalmi ór tevékenységét értékelte pénteken pécselt a hazafias népfront országos környezetvédelmi bizottságának társadalmi albizottsága. a környezetvédelmi őrségek önzetlen buzgólkodásának legfőbb célja az, hogy társadalmunk „környezetvédelmi lelkiismereteként”, mindannyiunkat arra intsenek: természeti kincseink, környezetünk értékeinek védelme valamennyiünk közös érdeke, az egész társadalom ügye. a tapasztalatok szerint a lelkes környezetőrök működési területén kedvezőbb közfel fogás alakult ki, a lakosság jobban megbecsüli a tisztaságot, a rendet. ezeken a helyeken szükségletté vált a település, a természet gondozása és ennek elhanyagolását már rendszerint a lakók figyelmeztetik. a társadalmi őrségek munkájának eredményesebbé tételében lényeges, hogy mind több szerv támogatását élvezzék és feladataik megoldásából a tudományok művelői is részt vállaljanak. így válhatnak figyelmeztetések szakszerű iránymutatássá a legsürgetőbb tennivalók érdekében. mint azt kilényi géza, az albizottság vezetője előadásában elmondotta, a szakemberek bevonásában győr-sopron és baranya megye jár elől jó példával. a kislétföldi megyében levegő-víz-és talajszennyezettségi térképet készítettek, baranyában pedig a pécsi felsőoktatási intézmények hallgatóinak közreműködésével a hulladék elhelyezését és hasznosítását a települések környezeti kultúráját mérik fel./mti/

-. -

16.40/ra

14¹⁵
P

-27-

bb.38. ismét működnek a telefonok

i/jf/z/ra pp hgy

1979. október 19.

a széna tér környékén a posta kábelszerelő csoportja kétnapos megfeszített munkával kijavította a vízbetörés következtében tönkrement kábelhálózatot, így ismét működnek a korábban elnémult telefonok./mti/

-. -

bb.39. november 3-án átadják a 14. számú főút győri átkelő szakaszát

mzs/ká/ra di

1979. október 19.

november 3-án átadják a forgalomnak a 14. számú főút győri átkelési szakaszát - jelentették be a pénteken győrről tartott sajtótájékoztatón. a 4 forgalmi sávu utszakasz és a hozzá tartozó mosoni-duna hid összeköti a csehszlovák határra vezető 14-es számú főutat a 81-es főúttal. a 2.55 kilométer hosszú út és a 180 méteres hidpálya tehermentesíti a győri belvárost, mivel a szigetközéből érkező gépkocsik nem érintik a belvárost. az új utszakaszon az e-5-ös, illetve az m-1-es főutakat is megközelíthetik majd.

az új út átadásával forgalmi változások lépnek életbe. a 20 tonnánál nagyobb targonkocsik csak az új úton közlekedhetnek. a személygépkocsi forgalmat a régi és az új hidon át is engedélyezik, a kerékpárosok azonban nem közlekedhetnek az új utszakaszon. a helyi járatu tömegközlekedési eszközök a régi és az új hidat egyaránt igénybe veszik.

az új utat három csomópont köti össze a nagyforgalmu belvárosi, illetve a révfalui utakkal, s ezeknél a csomópontoknál összehangolt jelzőlámpák működnek./mti/

-. -

bb.40. hazánk és az ndk diplomáciai kapcsolatai felvételének 30. évfordulója

gg/ra pr di

1979. október 19.

a hazánk és az ndk diplomáciai kapcsolatai felvételének 30. évfordulója alkalmából puja frigyas külügyminiszter táviratban üdvözölte oskar fischert, a német demokratikus köztársaság külügyminiszterét. az üdvözlést az ndk külügyminisztère hasonló tartalmu távirattal viszonzta.

x x x

/folyt.köv./
16.45/ra

-28-

1420

bb.40. / hazánk .. folyt./ra

az évforduló alkalmából puja frigyas pénteken ebédet adott a külügyminisztérium disz téri vendégházában. az ebéden jelen voltak: rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagykövete és a nagykövetség több diplomatája, valamint a külügyminisztérium vezető munkatársai./mti/

-. -

bb.41. képző-és iparművészeti pályamunkák kiállítása salgótarjánban

csiz/ra kz hgy

1979. október 19.

a nemzetközi gyermekév alkalmából meghirdetett nógrád megyei pályázatra beérkezett képző-és iparművészeti alkotásokból rendezett kiállítás nyílt pénteken salgótarjánban. a tárlaton hat művész összesen tizenhét alkotása, illetve terve látható. a beküldött pályamunkákból tornai endre szobrászművész szobor-tervét és bobály attila szobrászművész játszótéri térformáit, játékterveit, mézáros erzsébet gobelinjét már meg is vásárolták. megvásárlásra javasolták ugyanakkor szatmári béla építész játszótéri mászóka-tervét. a pályázattal és a kiállítással a megyei tanács a nógrádban élő képző-és iparművészeket arra kívánja ösztönözni, hogy tehetségükkel járuljanak hozzá a gyermekintézmények, berendezésük, környezetük izlésnevelő színterítéséhez./mti/

-. -

bb.42. fenntartott parkolóhelyek kellenének - ankét a mozgássérültek közlekedési gondjairól

t-of/mm/ra pr hgy

1979. október 19.

a nemrégiben megalakult, jelenleg mintegy 800 tagu mozgássérültek budapesti egyesülete - az országos közlekedésbiztonsági tanáccsal karöltve - ankétot rendezett pénteken a láng művelődési házban: a mozgássérültek részvételéről, segítségéről a közlekedésben. a téma társadalmi súlyát érzékelteti, hogy a fővárosban körülbelül 80 ezerre, országosan mintegy 200 ezerre tehető a mozgássérültek száma.

/folyt.köv./

16.55/ra

-29-

1420

bb.42. / fenntartott ... folyt./ra

sok gondjuk van ezeknek az embertársainknak az egyre forgalmasabb városi életben. most meghívták ankétjukra a közlekedést szervező és irányító hatóságok, intézmények, vállalatok képviselőit, a társadalmi szervezetek aktivistáit, akik - mint az ankétan elhangzott - eddig is segítettek, de a jövőben is még sok intézkedéssel kényíthetik a mozgássérültek közlekedését. szóba került például, hogy az épülő új középületek tervezői a legkritikább esetben gondolnak arra, hogy a bejárati lépcsőzetek mellett a tolókosíknak is építsenek „fölhajtót”,... igazán kis munka lenne ez, de súlyos gondokat enyhítené. felvetették azt a gondolatot is; a parkolóknál fenntartott helyeket kellene biztosítani a mozgássérültek járműveinek. szóba került, hogy a fővárosi tanács égisze alatt működő fővárosi szállítási tanács iroda - megkeresésre! - parkolási kedvezményekre jogosító engedélyt ad ki minden járművel közlekedő mozgássérültnek. a szervizekben sajnos legtöbbször nem biztosítanak soronkívüliséget vagy esetleg előbbre sorolást a mozgássérültek járműveinek javításakor; pedig ezek az emberek a szó szoros értelmében tétlenségre vannak kárhóztatva trabant-hicomat vagy velorex autójuk nélkül. jó lenne - hangzott el -, ha az e járművekhez szükséges különleges olajat nemcsak a szervizekben lehetne beszerezni, hanem esetleg kijelölt benzinkutaknál is árusítanák./mti/

-. -

bb.43. befejeződött a bajai építészeti triennálé

k-ká/ra hgy

1979. október 19.

pénteken befejeződött baján az építészeti triennálé. 13 előadás hangzott el, valamennyi a kisvárosok szebb és korszerűbb fejlesztésének lehetőségeivel foglalkozott, különös tekintettel a rekonstrukciós feladatokra, kisvárosaink városszerkezetére, régi patinájára.

a kétnapos tanácskozás végén dr. ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter mondott zárszót.

/folyt.köv./

17.00/ra

-30-

1980
1700

bb.43. / befejeződött ... folyt./ra

hangsúlyozta: egyre sürgetőbb feladat az építészet törekvéseinek és a társadalom igényeinek minél tökéletesebb egyeztetése. a lakás-és középületek építése mellett nagy súlyt kell helyezni a hozzátartozó környezet, a terek, és más, városegységtest formáló létesítmények megteremtésére. az infrastruktúrát a főfeladattal azonos szinten és rangban kell tervezni és megvalósítani./mti/

-. -

bb.44. magyar naiv művészek alkotásaiból nyílt kiállítás miskolcon

kör/ká/ra di

1979. október 19.

a magyar naiv művészek alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken miskolcon, a galériában. a tárlatot a kecskeméti magyar naiv művészek muzeumának anyagából állították össze. a kiállításon huszonkét naiv festő százöt alkotása látható./mti/

-. -

bb.45. befejeződött egerben az intergeotechnika-tanácskozás

kov/kz/ra di

1979. október 19.

a magyar szakemberek nemzetközileg elismert, jelentős eredményeket értek el a földtani kutatásoknál használható műszerek fejlesztése és alkalmazása terén. a többi között ezt állapította meg a kgst intergeotechnika nevű szervezete meghatalmazottainak tanácsa október 16-a és 19-e között egerben. az ülés szakon bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió delegátusai vettek részt.

az 1974-ben létrehozott intergeotechnika szervezet azt a feladatot kapta a kgst-n belül, hogy a legmodernebb eszközöket biztosítsa a földtani kutatások számára. az egeri tanácskozáson az ezzel kapcsolatos kutatások eddigi eredményeit összegezték, jóváhagyták a szervezet 1980-1981 évi munkatervét és a szakemberképzés 1980-ra szóló programját. az eredmények összegezése során nagy megelégedéssel nyugtázták, hogy magyarország az előírt határidőre teljesítette vállalt kötelezettségét. különösen nagyra értékelték a számítógéppel vezérelt mélyfurási geotechnikai állomást, a folyadék áramlásmérőt valamint az automata anyagvizsgáló berendezést.

/folyt.köv./

17.10/ra

-31-

18.00
3P

bb.45. / befejeződött ... folyt./ra

a tanácskozáson ismertették az eger alatti pincerendszer feltárának eddigi eredményeit és bemutatták annak térképészeti feldolgozását, majd a résztvevők a helyszínen is tanulmányozták a földalatti üregek elhelyezkedését, állapotát.

az intergeotechnikai szervezet meghatalmazottai tanácsának ülése pénteken a megállapodásokat rögzítő jegyzőkönyvek aláírásával zárult./mti/

-. -

bb.46. állattenyésztés - takarékosan - tudományos tanácskozás
hódmezővásárhelyen

tó/b/ká/ra hgy

1979. október 19.

az állatállomány termelési eredményei csak részben függenek a genetikai képességektől, azokat elsősorban a tartási, takarmányozási megoldások befolyásolják. a tartástechnológiai rendszerekről, a továbbfejlesztés lehetőségeiről kezdődött pénteken kétnapos országos tanácskozás hódmezővásárhelyen, a petőfi művelődési központban. a plenáris ülésen váncsa jeno, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium miniszterhelyettese köszöntötte a résztvevőket, köztük a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, az ndk-beli állattenyésztőket, állatorvosokat. ezt követően átadta az 1943-ban elhunyt wellman oszkárnak, az állatorvostudomány kiváló művelőjének emlékére alapított emlékérmét csuti károlynak, a fejér megyei állattenyésztési felügyelőség igazgatójának, dr. török imrének, a mezőhegyesi állami gazdaság ágazatvezetőjének és dr. dohy jánosnak, a kaposvári mezőgazdasági főiskola főigazgató helyettesének. a magyar agrártudományi egyesület aranykoszorus jelvényével öt szakembert tüntettek ki.

a plenáris ülésen megemlékeztek lazzaro spallanzani születésének kétszázötvenedik évfordulójáról. a kiváló olasz természettudós egyes állatcsoportok anatómiai, fejlődéstani és állattani vizsgálatával folytatott uttörő tevékenységét.

/folyt.köv./

17.20/ra

-32-

18⁰⁰
BP

bb.46. / állattenyésztés - ... folyt./ra

ezután keserü jános az állattenyésztési kutató intézet főigazgatója tartott előadást. mint mondotta, az állattartás technológiai rendszerének fejlődése világméretben megy végbe. nem elegendő tehát egy ország állati termékhozam emelkedésének műszaki-technikai feltételeit csak az adott ország gépiparának, vegyiparának várható fejlődésével körvonalazni, figyelembe kell venni a világméretű fejlődés várható tendenciáit is. a fejlődési tendenciákat napjainkban bizonyos tényezők nagy mértékben meghatározzák. egyik oldalról erőteljesen érvényesül a műszaki-technikai fejlődésnek az a fő irányvonala, amely az állatállományban lévő genetikai képességek maximális kihasználására irányul, s igyekszik függetleníteni az állati termékek előállítását a külső természeti viszonyoktól. ugyanakkor e fő irányvonal érvényesülését erősen befolyásolja az utóbbi időben az energiatakarékosság követelménye, valamint a gazdaságosság előtérbe kerülése.

eddig az az álláspont volt az uralkodó, hogy a nagy termelésre képes állatokat mesterséges környezetbe kell helyezni, ahol szabályozni lehet a fényt, a hőmérsékletet, esetleg már a levegő összetételét is. e tekintetben kiváló eredményeket értünk el a baromfifélekénél. több állatfajnál azonban az optimális környezetre való törekvésnek ez a módja nem bizonyult egyértelműen hasonlóan sikeresnek. a nyári forróságban például a hízósertések a szabadban sokkal jobb súlygyarapodást értek el, mint a zárt épületekben. ezért ma a mesterséges környezetre való törekvés túlzásainak megszüntetése a tartástechnológia fejlődésének iránya.

módosulnak bizonyos mértékben az állatállománnyal szembeni igények is. a nagy termelésre való képesség magában már nem elegendő. megnőtt a jelentősége az olcsóbb takarmányok kedvező hasznosítására való képességnek.

a technológia rendszerének az új viszonyoknak megfelelő fejlesztése a konkrét teendők sorát igényli. általános elv: elsősorban az épületeknél lehet takarékos megoldásokra törekedni.

/folyt.köv./

17.30/ra

-33-

18⁰⁰
BP

bb.46. / állattenyésztés ... 2. folyt./ra

a plenáris ülést követően a szarvasmarha-tenyésztési szekcióban tanácskoztak. szombaton a sertés-, illetve a juhtenyésztési szekció ülésén folytatják a tudományos megbeszélést./mti/

-. -

bb.47. másfél ezer vizsgálat a vásárlók érdekvédelmében - szakszervezeti társadalmi ellenőrök tanácskozása tatabányán

ráb/ká/ra hgy

1979. október 19.

ellenőrzéseik során elsősorban az áruk minőségét követik nagyobb figyelemmel - jelentették be a komárom megyei szakszervezeti kereskedelmi ellenőrök pénteki tatabányai tanácskozásán. hatszáz társadalmi ellenőr tevékenykedik a megyében, s csupán az idén 1500 ellenőrzést tartottak az üzlethálózatban. azt tapasztalták, hogy szaporodtak a minőségi kifogások. esztergomban, dorogon és környékén a kenyér minősége nem felel meg az igényeknek, több községben és ipari településen a tökéhus minőségére és a töltelékáru választékára panaszkodtak. a tanácskozás résztvevői sürgették azoknak az üzletvezetőknek a felelősségrevonását, akik átveszik a rossz minőségű árut. ugyancsak felhívták a figyelmet a szerződéses figyelem megszüntetésének szükségességére, mert a gyakori késedelmes szállítások miatt keletkezik áruhiány az üzletekben. a társadalmi ellenőrök elhatározták: kisbéren, komáromban és a duna-menti településeken megerősítik az ellenőrző csoportokat, s magasabb szintű oktatást szerveznek az ellenőrök részére./mti/

-. -

bb.48. tatabányai grafikusművészek kiállítása

ráb/ká/ra hgy

1979. október 19.

négy tatabányai grafikusművész - karkus istván, krajcsirovits henrik, szendőfi pál és varga bencsik józsef - munkáiból nyílt kiállítás pénteken a tatabányai népházban. ez az első kollektív tárlatuk, amelyen 27 alkotást mutatnak be, köztük a bányászok munkáját ábrázoló és a gyermekév alkalmából készített, a gyermekek világáról szóló sorozatokat./mti/

-. -

17.35/ra

-34-

18³⁰/_{3P}

bb.49. elhunyt Lénárt jános

pr/ra hgy

1979. október 19.

Lénárt jános nyugállományú honvéd alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje - aki 1940 óta volt tagja a pártnak - életének 58. évében hosszas betegség után elhunyt. temetése katonai tiszteletadással október 24-én 11 órakor lesz a rákoskereszturi újköztemetőben.

az mszmp néphadsereg bizottsága

/mti/

-. -

bb.50. pozsgay imre sajtótájékoztatója kulturális életünk időszerű kérdéseiről

t-dg/gk/ra pr hgy

1979. október 19.

kulturális életünk időszerű kérdéseiről, a gazdaság és a kulturális élet kapcsolatáról és az ezzel összefüggő feladatokról tartott sajtótájékoztatót pozsgay imre kulturális miniszter pénteken a parlamentben. várkonyi péter államtitkárnak, a minisztertanács tájékoztatási hivatala elnökének megnyitóját után pozsgay imre rámutatott: - mai gazdasági helyzetünk számos olyan kérdést vet föl, amelyre a kulturális élet irányítóinak, munkásainak válaszolniuk kell. napjainkban még inkább a figyelem előterébe került a kulturális szükségletek, illetve a tömegigények kielégítésének lehetősége és a hamis, valamint a - gyakran még szunnyadó - valóságos szükségletek közötti ellentmondás. ezek megválaszolásánál semmiképpen sem szabad abból kiindulni, hogy az ugynevezett kulturális tömegigények eleve értékellenesek. a közművelődés irányítói, cselekvői, közreműködői arra vállalkoznak, hogy felismerjék, felszínre hozzák a valós kulturális igényeket. ebben a tevékenységben számíthatnak a kulturális értékek iránt érdeklődők közreműködésére, támogatására. ezért is fontos, hogy a nehéz és nehezedő gazdasági körülmények ellenére és közepette is fejlesszük kulturális intézményeinket.

/folyt.köv./
17.45/ra

-35-

18⁴⁰/_{3P}

bb.50. / pozsgay ... folyt./ra

- ezt szolgálják a már eddig is megvalósult, vagy megvalósuló nagy kulturális vállalkozások, mint például a budavári palota közművelődési célokat szolgáló birtokba vétele. a közművelődésünkben meghatározó jelentőségű intézmények már létükkel - és remélhetőleg eredményes működésükkel - a nemzeti tudat alakításának, fejlesztésének is fontos tényezői.

- a közművelődési program megtorpanás nélküli, következetes megvalósítása változatlanul az eljövendő évek legfontosabb kulturális feladata - hangsúlyozta pozsgay imre. - a kulturális területen is ható gazdasági feszültségek közepette a takarékos gazdálkodás követelményeinek érvényesítésével is törekedni kell arra, hogy elért eredményeinket megvédjük a nép által is becsült és igényelt értékeinket megőrizzük, szolgáltatásainkat megfelelő színvonalon tartsuk.

- a kulturális intézményeknek és vállalatoknak ma biztosítottak a működési feltételei, de további zavartalan munkához, nélkülözhetetlen a célratoró, ésszerű takarékoság. ehhez mindenütt számba kell venni a belső tartalékokat, amelyek föllelhetők a kulturális intézményrendszerben, annak szervezeteiben. jelentős tartalékok hozhatók felszínre az alkotómunkában is, ha az eddignél nagyobb figyelmet fordítunk a minőség támogatására. arra is jobban kell törekedni, hogy a létrehozott kulturális értékek rátaláljanak a legfogékonyabb érdeklődőkre, mind teljesebben hasznosuljanak a befogadókban. lehetőség a takarékosagra kulturális értékeink és eredményeink való értékelése is.

- az ésszerű takarékoság az alapvető kulturális intézmények legfőbb tevékenységét nem érintheti hátrányosan, ellenkezőleg, azok kibontakoztatását segíti elő - hangsúlyozta a miniszter. az árak, a szubvenciók, a dotációk továbbra is a kulturpolitikai célok megvalósítását szolgálják. az alapvető kulturális szolgáltatásokat nem határozhatják meg kereskedelmi, üzleti szempontok, de kétségtelen, hogy bizonyos szolgáltatások áraiban - ott, ahol ez eddig nem történt meg - a ráfordítási költségeknek jobban ki kell fejeződniük.

/folyt.köv./

17.50/ra

18.50
BP

-36-

bb.50. / pozsgay ... 2.folyt./ra

megkülönböztetett figyelmet fordítanak azonban arra, hogy - a közművelődési párthatározat szellemének megfelelően - mindéz ne érintse hátrányosan az ifjúság, a fizikai dolgozók és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok művelődési lehetőségeit.

a miniszter^{zet} után a kulturális életben föllelhető pazarlásokról beszélt. utalt arra, hogy esetenként kihasználatlannak nagy értékű kulturális létesítmények és mindenképpen pazarlásnak tekinthetők a rossz, silány minőségű kulturális termékek is. az ilyenek közzétetele akár visszaélésnek is tekinthető az emberek idejével, s a „kevesebbet, de jobbat”, elv érvényesítése mindenképpen hasznosabb. a gyenge minőségű, alkotás, kulturális szolgáltatás mindezekon túl az igazi kulturális értékek hitelét is rontja.

a kulturális élet irányításában részt vevő állami szervek a vi. ötéves terv előkészítésén dolgoznak. egybevetik a reális szükségleteket a mai gazdasági feltételek szabta reális lehetőségekkel. a két oldal közötti feszültség csak hosszú távon, javuló gazdasági feltételek között, messzeteleki fejlesztési politika érvényesítésével enyhíthető. középtávon várhatólag arra lesz lehetőség, hogy pótoljunk valamennyit az alapellátásban mutatkozó hiányokból, s elvégezzünk néhány - főleg a színházaknál - tovább nem halasztható rekonstrukciós feadatot. tovább folytatódik a budavári palota építése, elkezdődik az operaház rekonstrukciója, megtörténnek az előkészületek az új nemzeti színház építésére, fejlesztik a könyvtári ellátást, támogatják a filmgyártást. bizonyos azonban, hogy az ismert gazdasági körülmények a kulturális fejlesztéseknél is még felelősségteljesebb és megalapozottabb döntéseket követelnek.

a továbbiakban pozsgay imre válaszolt az újságírók kérdéseire. utalt arra, hogy az intézményeket fenntartók ország-szerte a takarékosabb gazdálkodásra törekednek, hiba lenne azonban, ha a takarékosági programot mindenekelőtt és kizárólag a kulturális intézményeknél akarnák érvényesíteni.

az mti munkatársának kérdésére válaszolva a miniszter elmondotta: a párt xii. kongresszusára készülve megállapítható, hogy a párt és a tömegek közti bizalom és jó kapcsolat jótékonyan hat a kulturális életre, a művészeti alkotómunkára is. az e területen dolgozók - művészek, népművelők - nagy többségére jellemző a mai társadalmi valóság reális megközelítése, felelős, elkötelezett ábrázolása. a kulturális politika bevált alapelveinek még következetesebb alkalmazása jó feltételeket teremthet a további együttműködéshez, a nép érdekeit érvényesítő politika, és ugyancsak a nép érdekeinek szolgálatát vállaló, hiven kifejezni, megjeleníteni akaró kulturális élet, művészek között./mti/

18.00/ra

18.50
BP

-.-
-37-

bb.56. befejeződtek a magyar-kubai gazdasági tárgyalások

t-sz/gg/ra pp hgy

1979. október 19

jegyzőkönyv aláírásával pénteken befejeződött a magyar-kubai gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság 9. ülészsaka. a jegyzőkönyvet az országház delegációs termében szekér gyula és jose ramon fernandez miniszterelnök-helyettesek, az együttműködési bizottság társelnökei írták alá.

a bizottság megállapította, hogy a két ország együttműködése az elmúlt ülészsak óta tovább fejlődött. kedvezően alakul az árucseret forgalom. az 1976-80-as évekre megkötött árucseret forgalmi egyezményrel, valamint az 1978-1980. évi előirányzatok bővítéséről szóló megállapodással összhangban, az évre közel 75 millió rubeles forgalmat irányoztak elő. hazánk részét vesz a kubai autóbushozgyártás fejlesztésében is, részegységek szállításával.

az ülészsakon áttekintették az együttműködés időszerű kérdéseit: a több ország részvételével folyó nikkelhasznosítási, valamint a gyógyszeripari együttműködést, a ciro redondo vágóhídi rekonstrukcióval összefüggő munkákat, valamint egyes ipari berendezések kooperációs gyártására vonatkozó javaslatokat. az együttműködés továbbfejlesztésére határozatokat fogadtak el.

az ülészsak kedvezően értékelte a műszaki-tudományos együttműködést és jóváhagyta az albizottság 12. ülészsakának tevékenységét. az erről szóló jegyzőkönyvet szekács imre, a tesco vezérigazgatója és manuel garcia távközlési miniszter-helyettes írta alá. a jegyzőkönyv szerint, az idén 65 százalékkal több kubai tanul hazánkban, illetve magyar szakértő utazott Kubába, mint egy évvel korábban. jövőre 200 kubait fogadnak felsőoktatási intézményeink, és 35 magyar szakember utazik a távoli baráti országba. a következő évekre szólóan 29 együttműködési témát is meghatároztak a különböző népgazdasági ágakban, azokon a területeken, ahol a magyar ipar megfelelő segítséget nyújthat Kubának

jose ramon fernandezt pénteken fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese. a szívélyes baráti hangulatu találkozáson részt vett szekér gyula, valamint kornidesz Mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője.

/folyt.köv./

18.05/ra

-38-

19⁰⁵/_{3P}

bb.56. / befejeződtek ... folyt./ra

a kubai küldöttség látogatást tett a győri magyar vagon- és gépgyárban, a bábolnai állami gazdaságban, a magyar hajó- és darugyárban, az ikarus székesfehérvári gyárában és a budapesti műszaki egyetemen.

a kubai küldöttség programjaiban részt vett José Antonio Tabares del Real, Kuba budapesti nagykövete.

az együttműködési bizottság 9. ülészsaka alkalmából Kuba budapesti nagykövete fogadást adott./mti/

bb.55. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága

t-ma/mv/ra pr hgy

1979. október 19.

mélykúti Attila, az MTI parlamenti tudósítója jelenti:

a néhány területen valóban szembeszökő eredmények ellenére, a számítástechnikára alapozó vállalati szervezés fejlődése lassabb a kívánatosnál. a nehezebb gazdálkodási feltételek, a vállalatokat eredményesebb termelésre, értékesítésre szorító követelmények gyorsabb ütemű és átfogóbb előrelépést szorgalmaznak a szervező munkában is. mindezt az országgyűlés ipari bizottságának pénteki ülésén állapították meg a képviselők.

a parlament állandó bizottsága ezuttal a központi statisztikai hivatal nemzetközi számítástechnikai oktató és tájékoztató központját választotta tanácskozási színhelyül, ezzel is jelezve: a szervező munkában mind nagyobb a szerepük az elemzéseket gyorsan végző és a döntést elősegítő berendezéseknek. a minisztertanács két évvel ezelőtti határozatában felhívta a vállalatokat: belső irányítási rendszerük korszerűsítését indokolt esetben számítógépen alapuló információrendszer kiépítésével biztosítsák. Pesti Lajos a KSH elnökhelyettese a tapasztalatok élére alapvetően kedvező tendenciaként állította, hogy a számítástechnika mindinkább átfogja a termelést és a gazdálkodást közvetlenül szolgáló alkalmazási területeket is. a magyar alumíniumipari tröszt például összehangolt szervezési és számítástechnikai programot dolgozott ki a technológiai folyamatok automatizálására, a timföldgyártó és más vegyipari jellegű üzemek és alumíniumkohók folyamat-szabályozására, a hosszú és középtávú tervezésre, valamint az anyagellátás termelés, értékesítés sok más meghatározó területére. eredményként a tröszt 7-9 millió dolláros exportnövekedéssel, 9-11 millió kilowatt óra villamosenergia, 1,3-15 millió köbméter gáz és ugyancsak tetemes fűtőolaj megtakarítással számolt évente.

/folyt.köv./

18.10/ra

-39-

19⁰⁵/_{3P}

bb.55. / ülést tartott 1. folyt./ra

a hagyományos ügyviteli munkák mint például a bérelszámolás, az anyagnyilvántartás helyett egyre több vállalat már integrált, a vezetési döntéseket közvetlenül alátámasztó tervezési, programozási, gazdálkodási megoldásokra és az ezzel kapcsolatos adatfeldolgozásra használja a modern technikát. a kép teljességéhez tartozik azonban egy másik megállapítás is: a vállalatok nagy részének általános szervezési színvonala, ugymond fogadóképessége ma még elmarad attól a rendtől, amelyet a számítástechnika egyenesen megkövetel. az ágazati eredményeket és gondokat ismertető rabi béla, kohó-és gépipari államtitkár szögezte le: nagyon sokhelyütt korszerűtlen a szervezeti, belső irányítási információs, szabályozás és ösztönzési rendszer. tükrözve: nem tartottak lépést a változásokkal, s nem alakult ki megfelelően a rugalmas alkalmazkodási képesség.

nem lehet szó gondolkodó gépről, elektromos agyról, eredményt a modern technika korában is csak a gondolkodó ember érhet el - e figyelmeztetés többször is elhangzott a vitában. akik a vállalati belső szervezés hiányosságait próbálják leleplezni, egy-egy számítógépes program megrendelésével úgy tesznek, mint aki repülőgéppel kíván a szomszédba téglát szállítani - élt e hasonlattal szabó kálmán /budapest/. a jobb szervezést, a technika eredményes alkalmazását akadályozzák az irányítási, ösztönzési s szemléletbeli hibák is. a ráfizetéses kisebb üzemeknek a jókkal történő összeolvasztása - s ilyképpen a termelési gyöngeségek „a nagy kalapba,, rejtése - nehezíti a tartalékokat ténylegesen feltáró integrált rendszerek kidolgozását. a képviselő éppen ezért a vállalati egységek viszonylagos önállóságának, felelősségének, döntési hatáskörének növelését szorgalmazta. ugyancsak a „környezet,, meghatározó szerepét emelte ki jávorkai istván /komárom megye/, mindenekelőtt az anyagellátás ellentmondásaira irányítva a figyelmet. néha hónapokig várnak az üzemek a megrendelt alapanyagokra, alkatrészekre, s ez alapjaiban torpedózza meg az egyébként kiválóan elkészített modellek eredményes alkalmazását. éppen ezért országosan, a minisztériumok és a vállalatok között, valamint a gyárkapun belül is jobban kell szervezni, különben csak egy-egy részterületen érhető el eredmény. a túl sok bizottság, tanácsadószolgálat helyett mindenütt gazdaságpolitikai tervünk végrehajtását ténylegesen szolgáló, érdemi munkára van szükség. pesti lajos egyetértett azzal, hogy gyermekbetegségeként tulburjánoztak az ötletadó bizottságok, s ezeket a jövőben igyekeznek kellőképpen ritkítani.

/folyt.köv./

18.15/ra

-40-

19¹⁰
3P

bb.55. / ülést tartott .. 2.folyt./ra

tisztánlátásra, a munka, a bérezés reális mérésére és összehangjának megteremtésére nemcsak a vállalati központban, hanem közvetlenül a munkahelyen is égető szükség van - fűzte tovább a gondolatot jászbinsek vilmos /baranya megye/. kulcskérdésként szólt a szervezés legfontosabb láncszeméről, az ösztönzésről, a teljesítménybérezésről, s a képviselő munkahelyén 30 százalékra tehető veszteségidő feltárását akadályozó „egyenlődsdi,, megszüntetéséről. a közvetlen irányítóknak tehát alapvető feladata olyan munkarend és bérezés kialakítása, amely a brigádnak, a vājárnak, a segéd munkásnak áttekinthető. a haszontalan munkával azonos bürokráciát, a trösztii vállalat-központi „adatgyártást,, a közvetlen munkahelyi irányítás erősítésével kellene fölvaltani.

a számítástechnika alkalmazásának egy másik vadhajtására, az áltudományos „halandzsa nyelv,, terjedésére hívta fel a figyelmet gyuricza lászló /veszprém megye/. a köösítés elriasztja az üzemi szakembereket, ezért - s a ksh elnökhelyettese válaszában ezzel is egyetértett - ajánlatos hadat üzeni a szakmát fetiszizáló zsargonnak. mindenekelőtt a képzéssel. a kgm államtitkára ehhez hozzátette: a hazai vállalatoknál megbízás alapján szervező külföldi szakemberek mellé magyarokat is delegálnak, hogy „elleshessék,, a boszorkányosnak egyáltalán nem mondható munka mesterfogásait. szervezni kell a szervezést is - diktálták a megállapítást hargitai ágnes /borsod megye/ üzemi tapasztalatai. jónéhány számítástechnikai osztályon olyan bérmunkát rendelnek meg, amelyet gazdaságosan és tisztességgel, s mindenekelőtt jóval kisebb befektetéssel egyszerűbben is el lehetne végezni. az alkalmazottak munkafegyelmén is akad javítanivaló, hiszen, az irodák egy részében, nem véletlenül hangoztatják: egy feladat elvégzése annyi ideig tart, ameddig azt hagyják... a számítástechnikai gépek kölcsönzését is szorgalmazta a képviselő. pesti lajos szólt a ksh tervéről: a vi.ötéves tervidőszakban a ma mégcsak néhány berendezésre szorítkozó kölcsönzési rendszert tovább szélesítik.

fodor lászló, a magyar nemzeti bank főosztályvezetője meghívottként állapította meg, hogy számítógép vásárlásaiknál a vállalatok bizony még a meglévő lehetőségekkel sem éltek. az mnb a iv.ötéves tervidőszakra például kétmilliárd forint kölcsönrel gazdálkodhatott, ám csak 1,3 milliárd „kelt el,,. ugy tünik, hogy a mostani tervidőszakra rendelkezésre álló 3-4 milliárd forint sem talál teljességgel gazdára. pedig - s ezt alapos vizsgálatok támasztják alá - a hitellel vásárolt számítógépek minden más beruházásnál gyorsabban térültek meg. a kiaknázatlan vásárlási támogatásokra a ksh elnökhelyettese egy más oldalról irányította a figyelmet: a vállalatok, csak hosszadalmasan és nehezen juthattak hozzá a hitelekhez.

/folyt.köv./

18.30/ra

-41-

19¹¹
20

bb.55. / ülést tartott .. 3.folyt./ra

és mi lesz a helyzet a jövőben? - erre keresett választ vida miklós / budapest/. abból indult ki, hogy a gazdasági korszakváltás, a megváltozott körülmények hatása má már szinte minden vállalatnál közvetlenül is érzékelhető, az eredményes kül-és belpiaci alkalmazkodáshoz az egységes termelés és értékesítési szervezéshez, a teljesítménykövetelményeken alapuló munka irányításához az eddiginél jobban kellene élni a technikában, s a berendezéseket vezérlő tudásban rejlő lehetőségekkel.

valóban ez a következő évek feladata - huzzák alá a központi statisztikai hivatal és a kohó-és gépipari minisztérium vezetői. az általános gazdasági követelményeknek megfelelően - viszonylag szerény mennyiségi fejlesztés mellett - a működő számítástechnikai rendszerek lehetőségeinek eredményesebb kiaknázására, hatékonyságuk, gazdaságuk növelésére kell törekedni. a vitában még felszólalt falk miklósnak/ bács megye/ és riba miklósnak /győr megye/ is válaszolva elmondották: a szocialista országok eredményes együttműködését is tovább szolgálva a videon megkezdte a kisteljesítményű berendezések gyártását. a géppark megfelelő javítása érdekében felülvizsgálják a vállalati vásárlásokat, hiszen sokféle típusú géphez, sokféle alkatrész, s különbözőképpen felkészített szakember kell.

az ipari bizottságnak gorjanc ignác elnökletével megtartott ülése után faragó sándor igazgató mutatta be a képviselőknek a számítástechnikai oktató-és tájékoztató központot./mti/

--

öb.57. uj eredmények és módszerek a daganatos betegségek elleni küzdelemben - befejeződött budapesten a rákszakértők nemzetközi konferenciája

t-of/mm/pr/ra hgy

1979. október 19.

pénteken budapesten befejeződött az egészségügyi világ-szervezet /who/ által felkért rákkutatók öt napos konferenciája, ahol - elsősorban - a környezetben előforduló és kémiai eredetű rákkeltő anyagok egyik széles körben tanulmányozott csoportjáról, az ugynevezett n-nitroso vegyületekről volt szó.

/folyt.köv./

18.30/ra

-42-

19²⁵
3P

bb.57. / uj eredmények .. 1.folyt./ra

másik fő témaként a betegség megelőzésével foglalkoztak. a who rákkutató ügynöksége vezérletével - a magyar onkológusok társaságával karöltve - rendezett konferencia ra világ minden részéből érkezett mintegy 150 szakértő tapasztalatait, kutatási eredményeit összegezte. azzal a szándékkal, hogy a rák elleni küzdelemben felgyülemlett tudományos ismeretanyag mihamarabb közkinccsé válhasson az egészségügyi világszervezet minden tagállamában, köztük magyarországon is. ennek érdekében a budapesti tanácskozás szekcióiban ajánlásokat dolgoztak ki, s ezeket néhány napon belül eljuttatják a who-országok egészségügyi hatóságaihoz.

dr.börzsönyi mátyás kandidátus, az országos közegészségügyi intézet morfológiai osztályának vezetője a szervezetbi-zottság elnöke nyilatkozott minderről a konferencia végeztével az mti tudósítójának. elmondta, hogy a szóban forgó n-nitroso vegyületek világszerte a kísérletes onkológia vizsgálódásainak homlokterében állnak, különösen azóta, hogy az utóbbi évtizedben a tudósok megállapították: mind az emberi, mind az állati rákbetegségeket tulnyomó többségükben kémiai anyagok okozák, zömmel a környezetből jutnak az emberi szervezetbe, ahol azután az enzimek által átalakított formában idéznek elő rosszindulatú daganatokat. abban különböznek minden korábban megismert kémiai daganatkeltőtől, hogy - ma már igazoltan - magában a szervezetben is keletkezhetnek, mégpedig önmagukban ártalmatlan kémiai anyagokból az említett enzimek hatására. fény derült arra, hogy bizonyos körülmények között daganatkeltő n-nitroso vegyületekké alakulhat növényvédőszer, gyógyszerek, élelmiszer-alap-és adalékanyagok, illetőleg kozmetikumok egy része. e témát - mind a felismerés, mind a kutatás szempontjából - voltaképpen az igen kicsiny mennyiségek mérésére is alkalmas, körülbelül egy évtizede használatos olyan modern műszerek ,,hozták a felszínre,, mint például a tömegspektrométer, a magas nyomású folyadékkromatográf és a termikusenergia-analizátor. annyiban hozott újat a mostani konferencia, hogy számos előadásával ráirányította a figyelmet a korábbiaknál még nagyobb hatásfoku műszerek, még kifinomultabb olyan módszerek alkalmazására, amelyekkel például kimutathatók az élelmiszerekben nyomokban előforduló vagy a szervezetben igen kis mennyiségben keletkező rákkeltő vegyületek is.

/folyt.köv/

18.40/ra

-43-

19³⁰
3P

bb.57. / új eredmények ... 2.folyt./ra

- új eredménye a tudománynak, hogy feltárta bizonyos rákkeltő „előanyagok”, - létét, sokaságát. ugyanakkor javaslatok is születtek az ellenük alkalmazható módszerekről is. például ma már tudjuk, hogy ártalmassá válhat egyes gyógyszerek tartós szedése és bizonyos kozmetikumok indokolatlan használata. a haszon növényeket gombáktól, gyomoktól, tetvektől óvó növényvédő szerek a rájuk vonatkozó gyártási előírások és használati utasítások be nem tartásakor károsak lehetnek az emberi szervezetre, a környezetre. a veszély ellen azonban lehet védekezni: a technológiára és a kezelésre vonatkozó előírások szigorú betartásával!

- a rákkeltő anyagoknak a szervezetben keletkezését mérséklő, illetőleg kizáró vegyületeket is egyre nagyobb számban és mind mélyebben ismerünk ma már. ilyenek például a c-vitamin, az aszkorbinsav és származékai, s vannak már az a-vitaminra vonatkozó kedvező adataink is. kutatói feladat, hogy pontosan, hatásmechanizmusuk minden részletében megismerjük a rákkeltő nitroso vegyületek keletkezését gátló anyagok közül elsősorban azokat, amelyek teljesen veszélytelenek, széles körben használhatók, lehetőleg olcsón előállíthatók. például élelmiszerekhez adagolva alkalmazhatók hatáson. egy másik kutatási irány: a rákkeltő nitroso vegyületek keletkezését serkentő anyagok mind szélesebb körének megismerése és káros hatásának kiiktatása valamilyen formában. ilyen, a betegség kialakulást előidéző anyag például a természetben előforduló számos fenol-származék vagy például a csersav és származékai, egyes élvezetecikkekben pedig a klorogénsav.

- sokan foglalkoztak a konferencián azzal, hogy a n-nitroso vegyületek csak nitrit egyidejű jelenlétében alakulhatnak ki az élő /emberi vagy állati/ szervezetben. márpedig a nitritet széles körben alkalmazzák a húsiparban, egyrészt azért, mert gusztusosan tartósítja a hús színét, másrészt elpusztít bizonyos baktériumokat, nagyfontosságú tudományos bejelentés volt a konferencián, hogy a nitrit helyett - de káros mellék következmények lehetősége nélkül - az aszkorbinsav is alkalmazható. nitritet egyébként a kutak vize is tartalmazhat, s így magában hordozza - a mérgezésen túl - a daganatkeltés veszélyét. gyógyászati szempontból és közegészségügyi elővigyázatosságból tehát mindenhol gondoskodni kellene a központi, vezetékes ivóvizellátásról.

/folyt.köv./

18.55/ra

19¹⁰/₈₇

-44-

bb.57. / új eredmények ... 3. folyt./ra

- a nemzetközi rákszaktörői tanácskozás ajánlásait az illetékes magyar hatóságokhoz is eljuttatjuk. szervezési és szakmai szempontból egész sor feladat fogalmazható majd meg, például a daganatkémiával foglalkozó kutatóknak, az analitikusoknak, a környezet tisztaságáért dolgozó higiénikusoknak, a kísérletező orvosoknak, a gyógyszergyártóknak és kutatóknak a munkaegészségügy szakembereinek - zárta nyilatkozatát dr. bürzsönyi mátyás./mti/

bb.58. tanácselnökök értekezlete a parlamentben

t-gy/pá/ra pr hgy

1979. október 19.

törekedni kell arra, hogy a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek feladatait a népgazdasági terv, a megyei és a fővárosi termelési célok, s a szövetkezetek adottságaival összhangban határozzák meg. legalább ilyen fontos a termelési szerkezet átalakítására kiható döntések összehangolása is - hangsúlyozták pénteken a fővárosi, a megyei és a megyei városi tanácsok elnökeinek értekezletén, amelyet papp lajos államtitkár elnökletével tartottak a parlamentben. a tanácskozáson részt vett és felszólalt rácz sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, szabó istván, a tot elnöke és szlamenicky istván, a szövetség elnöke.

élénk alkotó eszmecsere bontakozott ki a tanácsok és a szövetkezeti szövetségek kapcsolatáról, együttműködéséről. rév lajos, az okisz elnöke az általános tapasztalatokat összefoglalva az együttműködés jó és még döcögő oldalaira is rávilágított. példás együttműködés bontakozott ki a tervező munkában, a területfejlesztési tervek formálásában, a munkaerőgazdálkodásban, a lakossági ellátást szolgáló fejlesztések egyeztetésében. a fővárosi és a megyei tanácsok az ipari szövetkezetek szövetségeit is beavatják a szolgáltatások gondjaiba. a tanácsok a területi ellátás szempontjából fontosnak ítélt fejlesztési feladatokat a szolgáltatásfejlesztési alapjukból támogatják, s a fejlesztések végrehajtását ellenőrzik.

/folyt.köv./

18.56/ra

-45-

19¹⁰/₈₇

bb.58. / tanácselnökök ... folyt./ra

jól lehet, a tanácsok szakmai irányítása és felügyeleti munkája, jól segíti a szövetkezetek gazdasági-társadalmi feladatainak megvalósítását. viszont előfordul még, hogy hatáskörüket túllépve vizsgálódásuk kiterjed más szervek hatáskörébe tartozó területekre is. e hibákat nagyobb következetességgel kellene lenyesegetni. mint ahogy sikerült megszüntetni az ellenőrző munka korábbi párhuzamosságait is. ez utóbbi indokoltan terheket vett le a szövetkezetek válláról.

buda istván államtitkár, az otsh elnöke a testnevelés és a sport továbbfejlesztésének időszerű feladatait vázolta a tanácskozáson. az érvényes párt- és állami döntések valóra váltásában a tanácsok is testre szabott feladatokat látnak el. elsőrendű feladat - hangsúlyozta -, az iskolai testnevelés és a tömegsport feltételeinek javítása. ám - fűzte hozzá -, tekintve, hogy anyagi lehetőségeink végesek, ezen a területen is sürgető feladat a takarékosabb, ésszerűbb „gazdálkodás”, vagyis, a meglévő művelődési otthonok és sportlétesítmények többirányú kihasználása. ugyanígy nem szabad „elzárni”, a tömegsportmozgalomban résztvevők előtt a munkahelyi létesítményeket, eszközöket és felszereléseket sem.

rendszeres testmozgásra kell nevelni ifjúságunkat - hangoztatta az államtitkár-, s ebben a tanárok segítségét várnak szülőktől, sportegyesületektől egyaránt. a rendkívül népszerű edzett ifjúságért tömegsport-mozgalom akkor hódíthat meg még több fiatalt a játéknak, a testmozgásnak, ha szervezeti kereteit korszerűsítik. elhangzott a tanácskozáson: érdemes lenne vonzóbb jutalmazási formákat keresni, s csökkenteni a szervezéssel járó adminisztrációt is.

ujabb korosztályt, a dolgozók tábort is bekapcsolják 1980. január 1-től a tömeges testedzésbe, játékos vetélkedésbe. meghirdetik a „munkahelyi olimpiát”, amely remélhetően az üzemi sportmozgalom népszerű formája lesz. ami a versenysportot illeti, napirenden van a sportágak távlati és öt évre szóló differenciált fejlesztési terveinek kidolgozása. csakugy, mint a sportági versenyrendszerek korszerűsítése, a sportolók új minősítési szabályzatának kimunkálása, anyagi ösztönzési rendszerének meghatározása, és más fontos döntések előkészítése. modern világunkban jónéhány területen szemléletet is kell „váltani”, - hangsúlyozta buda istván. edzőink sem nélkülözhetik például munkájukban a tudományos eredmények alkalmazását. közvetlenül mérhető ez a verseny-sportolók eredményeiben is. megoldást kell keresni arra is, hogy a sportegészségügy valóban azt végezze, amelyre hivatott. hiszen legfőbb küldetése nem a beteggyógyítás, hanem az egészséges ember teljesítményét fokozó módszerek meghatározása, alkalmazása.

a tanácselnöki értekezlet ezután egyéb témákat tárgyalt.
/mti/

19.00/ra

-.-
-46-

bb.51. belga békemozgalmi vezető

s/ra pr hgy

1979. október 19.

sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke pénteken fogadta ignace lindemans-t, a szakszervezetek országos tanácsa vendégeként hazánkban tartózkodó belga keresztény szakszervezetek szövetsége küldöttségének tagját, a flamand béke szervezet elnökét.

sebestyén nándorné tájékoztatta a belga vendéget az obt tevékenységéről, soron következő akcióról, s a belgiumi európai biztonsági és leszerelési fórum előkészítéséről. a belga békemozgalmi vezető ismertette a belga békemozgalom munkáját, melyben különösen aktív szerepet játszik a katolikus papi békemozgalom, s szólt az ensz leszerelési világhete alkalmából szervezendő rendezvényeiről.

ignace lindemans ezt követően látogatást tett az obt katolikus papi békebizottságánál is./mti/
-.-

bb.52. bajtársi találkozó

t-da/ra pr hgy

1979. október 19.

a magyar partizán szövetség a magyar tanácsköztársaság harcaiban részt vett tagjai, az internacionalista harcosok, valamint a koreai nép felszabadító harcát egykor segítő tagjai részvételével pénteken bajtársi találkozót rendezett a belügyminisztérium központi klubjában. a megjelenteket sárközi sándor, a szövetség titkára köszöntötte, majd szabó sándor, a szövetség országos választmányának tagja idézte fel a múlt eseményeit.

az egykori bajtársak találkozásán a kisz központi művészegyüttes adott műsort./mti/
-.-

19.40/ra

.47.

1945
3P

:

abb.53. kitüntetési ünnepség

t-cs/ra pr hgy

1979. október 19.

ton duc thangnak, a vietnami szocialista köztársaság elnökének rendelete értelmében barátsági érdemrendet adományoztak öt magyar felső fokú oktatási intézménynek. az érdemrendet a vietnami tudományos, műszaki és mezőgazdasági szakemberképzésben, illetve továbbképzésben kimagasló érdemeket szerzett budapesti műszaki egyetem, az eötvös lóránd tudományegyetem, a gödöllői agrártudományi egyetem, a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola, valamint a nemzetközi előkészítő intézet kapta. a kitüntetéseket nguyen phu soai, a vszk budapesti nagykövete adta át pénteken a nagykövetség épületében. az ünnepségen jelen volt nguyen thi binh asszony, a vszk oktatási minisztere is./mti/

-. -

bb.61. prokop péter festőművész kiállítása az esztergomi keresztény muzeumban

ber/tr/ra kz hgy

1979. október 19.

gazdagodott az esztergomi keresztény muzeum xx. századi anyaga. prokop péter, rómban élő magyar-származású pap festőművész csaknem 400 festményét és grafikáját ajándékozta a muzeumnak. a buda képzőművészeti főiskola egykori tanítványa már több mint 20 éve rómban él. több önálló kiállítás volt már olaszországban, az nszk-ban és az egyesült államokban. magyarországon jánoshalmán és budapesten mutatták be önálló kiállításán alkotásait, tavaly pedig részt vett 5 kalocsai festő közös kiállításán. a művész az idén kalocsának - szülővárosának - ajándékozta világi tárgyalkotásainak, csendéleteinek, portréinak, városképeinek egy jelentős részét. az esztergomi keresztény muzeumnak egyházi témájú képeit ajándékozta. az ezekből rendezett kiállítását pénteken nyitotta meg dr.lécai lászló biboros primás érsek./mti/

-. -

bb.65. sarlós istván,

z/ra hgy

1979. október 19.

a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára baráti látogatást tett debrecenben dr.bartha tiber református püspöknél. a találkozón jelen volt miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke./mti/

-. -

19.20/ra

-43-

1950
8P

bb.73. óvári miklós látogatása az írószövetségben

se/ra pr hgy

1979. október 19.

óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára pénteken résztvett az írószövetség választmányának ülésén és időszerű politikai kérdésekről tájékoztatta a szövetség vezető testületét. előadása után hozzászólásokra, kérdésekre válaszolt./mti/

-. -

bb.72. az őszi megyei könyvhetek ünnepélyes megnyitója lentiben

tóa/ká/ara hgy

1979. október 19.

a zala megyei lentiben pénteken ünnepélyes külsőségek között megnyitották a magyar vidék egyik legjelentősebb kulturális rendezvénysorozatát az őszi megyei könyvheteket. az olvasó népért mozgalom keretében idén 19. alkalommal kerül sor az eseményre, amelynek célja az olvasás népszerűsítése, az olvasás „fehér foltjainak” megszüntetése. az apróbb falvak, települések, a kulturális centrumoktól távol élők ellátása jó könyvvel. ezt a törekvést támogatja az ország 162 szövetkezeti könyvesboltja, illetve könyvelárusító helye, s mintegy 5.000 szövetkezeti könyvbizományosa. a megnyitóbeszédében dr.szlamenicky istván, a szövetség elnöke kiemelte, hogy a fogyasztási szövetkezetek a könyvterjesztést, könyvátvitelt nem üzleti vállalkozásnak, hanem fontos kulturális feladatnak tekintik. működési területükön él a magyar munkásság több mint a fele, így a munkásság kulturálódásában is fontos szerepet játszanak.

az őszi megyei könyvhetek alkalmából nyitották meg lenti új, nagy alapterületű, önkiválasztó rendszerű szövetkezeti könyvesboltját és kiadták csordás jános, balatonmagyaródi pedagógus költő első verseskötetét.

a könyvhetek gazdag programjában többszáz író-olvasó találkozó, iskolai rendhagyó irodalmi órák, üzemi és munkahelyi könyvismertető előadások, könyvkiállítások szerepelnek.

/mti/

-. -

19.25/ra

-49-

208P
8P

bb.54. elhunyt Láng László

tr/ra pr hgy

1979. október 19.

Láng László, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1922 óta volt tagja, 76 éves korában elhunyt. Bucsuztatása október 25-én, délután 3 órakor lesz a x. kerületi új köztemetőben.

mszmp iii. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb.59. elhunyt somfai Istvánné

pá/ra pr hgy

1979. október 19.

Somfai Istvánné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1937 óta volt a párt tagja, életének 83. évében elhunyt. Hamvasztás utáni bucsuztatása október 26-án, pénteken délután 1 órakor lesz a pestlőrinci temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb.60. hazaérkezett moszkvából a magyar kulturális küldöttség

dg/gg/ra pr hgy

1979. október 19.

Hazaérkezett moszkvából a Boros Sándor miniszterhelyettes vezette magyar kulturális küldöttség, amely a Szovjet Kulturális Minisztérium meghívására tett látogatást a Szovjetunióban. A küldöttség tanulmányozta a szovjet közművelődés irányítási rendszerét, kulturális és oktatási intézményeket keresett fel. Boros Sándort fogadta Pjotr Gyemicsev, szovjet kulturális miniszter, az SZKP KB politikai bizottságának póttagja. A magyar küldöttség vezetője megbeszélést folytatott Tamara Golubcova szovjet kulturális miniszterhelyettesével, Vaszilij Sztriganovval, az OSZSZK és KIM Pogoszjannal, az Örmény SZSZK kulturális miniszterhelyettesével. Boros Sándor egyesszában szakmai közönség előtt nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott a magyar közművelődés időszerű kérdéseiről. /mti/

--

19.40/ra

-50-

20 ³⁰/_{3P}

bb.62. befejeződött a gépkocsivezetők országos versenye

blb/ra kh hgy

1979. október 19.

Szentgáli István, a szekszárdi 11. számú volán vállalat nemzetközi különjáratának autóbusszvezetője szerezte meg 300 ponttal a 7.500 forintos első díjat a kpm felügyelete alá tartozó közlekedési és szállítási vállalatok autóbussz és tehérgépkocsivezetőinek faddomboriban megrendezett országos vezetéstechnikai-üzemanyagtakarékossági versenyén. Ő érdemelte ki a legjobb volános gépkocsivezető különdíját is. A hatezer forintos második díjat Vigh Csaba, a kaposvári 13. számú volán vállalat, az ötezer forintos harmadik díjat Matkó István, a belkereskedelmi szállítási vállalat gépkocsivezetője kapta. Rajtuk kívül még tizenhárman értek el helyezést. A külön szellemi korszakvetélkedőt sorrendben a budapesti Verovszky András, a szekszárdi Szentgáli István és a szegedi Horpácsi István nyerte meg. Ezenkívül üzemanyagmegtakarítási pénzjutalmat, emlékplakettet és diszoklevelet kaptak a versenyzők. A harmincnégy éves Szentgáli István az országúti versenyen kétszázhusz köbcentiméterrel kevesebb benzint használt fel terhelt gépkocsin, mint az utána következő helyezett. Egyébként vállalatánál is kétezer liter gázolajat takarított meg az első félévben. /mti/

--

bb.63. elhunyt dr. Sós Györgyné

pá/ra pr hgy

1979. október 19.

Dr. Sós Györgyné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1927-től volt a párt tagja, életének 76. évében elhunyt. Temetése október 24-én, szerdán délután 1 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága

magyar partizán szövetség

/mti/

√-aki husz éve dolgozik vállalatánál, s a miniszteri dicséreten kívül négyszer tüntették ki a kiváló dolgozó jelvényt. -51- nyelv -

19.50/ra

20 ⁴⁰/_{3P}

bb.71. időjárásjelentés

gg/ra hgy

1979. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti október 19-én, pénteken este:

mérséklődő szél.

várható időjárás az ország területére szombat estig:

felhőátvonulások lesznek, főleg keleten még néhány helyen futó zápor előfordul. az észak-északnyugati szél már csak az ország keleti felében erősödik meg. a legmagasabb nappali hőmérséklet 13-17 fok között várható./mti/

-. -

bb.74. színházi bemutató győrrött és kecskeméten

mzs/lász/kz/ra hgy

1979. október 19.

ujabb színházi bemutató színhelye volt pénteken győr és kecskemét. győrrött szép ernő patika című műve került színre a kislelő színház kamaraszínházában, a két felvonásos darab 1919-ben látott napvilágot és egy évvel később került először színre a budapesti belvárosi színházban. a groteszkbe hajló lírai komédia egy szerelmi történeten keresztül ábrázolja az 1910-es évek magyar kisvárosának urvilágát. a darabot győrrött maár gyula rendezte, a főbb szerepeket ifju ujlaki lászló, töröcsik mari, áts gyula és paláncz ferenc alakítja. a diszleteket meller andrás, a jelmezeket tordai hajnal tervezte.

kecskeméten a szovjet alekszander vampilov: bucsuzás juniusban című zenés játékának premierje zajlott le. a komédia színrevitelére hazánkban első alkalommal a kecskeméti katona józsef színház vállalkozott, tömöry péter rendezésében. a főbb szerepeket szirmai péter, mátrai mária, major pál és gurnik ilona játssza, legközelebb a paksi atomerőmű építőinek mutatják be, majd műsorra tűzik baján, tatabányán, szentesen és más városokban is./mti/

-. -

20.05/ra

-54-

21¹⁵/_{3P}

bb.75. daniel az övéi közt - a nemzeti színház bemutatója
budán

t-me/gg/ra pr hgy

1979. október 19.

premierrel kezdte budai előadásainak sorát a nemzeti színház: a fővárosi művelődési házban - ahol évek óta rendszeresen szerepel - pénteken bemutatta illyés gyula: daniel az övéi közt című művét. a kétrészes „eredeti magyar komédia”, vadász ilona rendezte. daniel, a nép szolgálatának nehéz feladatát vállaló kálvinista prédikátort oszter sándor személyesíti meg. jeromost sinkovits imre, ezékielt öze lajos kelti életre. deborah: farkas zsuzsa, rebeka: vörös eszter, bori: ronyecz mária. a xvii. századi történetet meglevenítő produkcióhoz a diszleteket csányi árpád, a jelmezeket schaffer judit tervezte.

a darab harmadik hazai bemutatója volt ez az előadás. illyés gyula a gyulai nyári játékok számára írta ezt a művét, először 1976-ban a várszínpadon mutatták be. az év őszén a pécsi nemzeti színház kamaraszínházában is színre vitték. két évvel később a finnországi lahti-i színház finn nyelven tolmácsolta.

ez az ötödik produkció, amelyet a nemzeti színház budai színpadán bemutatott. az előző évadokban a nem élhetek muzsikaszó nélkül, az erzsébetnap, a döglött aknák és a csapodár madárka című műveket vitték a xi. kerületbe a lakónegyedekben élők, zömmel munkásnézők elé. ebben az évadban itt tovább játsszák a nem élhetek muzsikaszó nélkül és a döglött aknák című darabokat./mti/

-. -

bb.76. dr.schultheisz emil

z/ra hgy

1979. október 19.

egészségügyi miniszter látogatást tett pozsonyban, ahol emil matejicek szlovák egészségügyi miniszterrel aláírta a magyar-csehszlovák egészségügyi együttműködési egyezmény két évre szóló munkatervét. dr.schultheisz emil pénteken este hazaérkezett./mti/

-. -

20.10/ra

-55-

21²⁵/_{3P}

bb.33. / andrej kirilenko ... 2. folyt/ra-hgy

az átfogó megyei beszámoló után a vendégek a seregélyesi „alkotás”, termelőszövetkezetet keresték fel, ahol uttorók köszöntötték őket virágcsokrokkal. ezután andrej kirilenko a seregélyesi tsz egyik tagjának, simon lajosnak háztáji gazdaságát tekintette meg.

az szkp kb titkára és kísérete ezt követően a mezőfalvai állami gazdaságot kereste fel, ahol a sertés-és szarvasmarhaállományt szemlélte meg. andrej kirilenko fejr megyei látogatását két vendégkönyvbe bejegyzett sorai is őrzik: az „alkotás”, tsz. könyvébe írt sorok szerint „a gazdaság példáján jól látható, milyen kitűnő sikereket ért el a magyar parasztság a munkásosztállyal szövetségben, az mszmp vezetésével a falu szocialista átalakításában,.. „jó volt találkoznom a helyi vezetőkkel, szakemberekkel, munkásokkal, akik tudják és szeretik munkájukat, odaadón tevékenykednek szocializmust építő hazájukért, - írta az szkp kb titkára a mezőfalvai állami gazdaság vendégkönyvébe, s kívánt sikereket a további munkához, a megyében kibontakozott szocialista munkaversenyhez.

a vendégek az esti órákban érkeztek vissza budapestre, az első magyar szocialista városban, dunaujvárosban tett autótúrát után. andrej kirilenko és kísérete este az operaházban csajkovszkij anyegin című operáját nézte meg.
/mti/

.-.

bb.77. a belföldi főszerkesztőség hireinek a jegyzéke 14.00 órától zárásig:

ra hgy

1979. október 19.

24. osztrák alkancellár
25. az ndk napjai
26. balesetek
27. elektronika
28. új termék
29. új szobor
30. androsch nyilatkozata

/folyt.köv./

21.40/ra

-56-

21^{FF}
3P

bb.77. / a belföldi ... folyt./ra

31. kukorica-betakarítás
32. vállalati irányítás
33. andrej kirilenko programja
34. maróthy lászló
35. küldöttség
36. olajbányászok
37. környezetvédelem
38. telefonok
39. ut-átadás
40. diplomáciai kapcsolatok
41. pályamunkák
42. mozgássérültek
43. építészeti biennálé
44. naiv művészet
45. földtani kutatások
46. állattenyésztési tanácskozás
47. társdalmi ellenőrök
48. grafikusok
49. elhunyt lénárt jános
50. pozsgay sajtótájékoztatója
51. belga békeharcos
52. bajtársi találkozó
53. kitüntetési ünnepség
54. elhunyt láng lászló
55. országgyűlés ipari bizottsága
56. magyar-kubai tárgyalások
57. rák-szakértők
58. tanácselnökök értekezlete
59. elhunyt somfai istvänné
60. kulturális küldöttség
61. esztergomi kiállítás
62. gépkocsivezetők versenye

/folyt.köv./

21.45/ra

-57-

22⁰⁰
3P

60.008/X

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. október 20. s z o m b a t

bb.1. móríc z emlékülés debrecenben

i/km//z/ra dg hgy

1979. október 20.

móríc z s z i g m o n d munkásságát méltatják - születésének 100. évfordulója alkalmából - a debreceni irodalmi napokon, október 25-27. között. a magyar tudományos akadémia nyelv-és irodalomtudományok osztálya, a magyar irodalomtörténeti társaság, valamint a hajdu-bihar megyei és a debreceni városi tanács szervezésében sorra kerülő tanácskozás alaptémája: móríc z va- ló s á g l á t á s a és időszere s é g e, az előadók: jeles irodalomtör- ténészek és írók.

a tanácskozás megnyitóján dobozy imre kossuth-dijas író, az írószövetség elnöke mond ünnepi bevezetőt. nagy péter aka- démikus, móríc z e l s ő marxista monográfusa „móríc z modern- sége„ címmel tart előadást. bori imre irodalomtörténész móríc z modernizmusát, stílusának és regényszerkesztésének sajátosságait, fekete gyula irodalomtörténész pedig móríc z korszerűségét elemzi.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb.77. / a belföldi ... 2.folyt./ra

- 63. elhunyt sós györgyné
- 64. köszönetnyilvánítás
- 65. sarlós debrecenben
- 66. új orvosok
- 67. restaurátorok
- 68. telefonközpont
- 69. új szobor
- 70. ndk küldöttség
- 71. időjárás
- 72. könyvhetek megnyitója
- 73. óvári az írószövetségben
- 74. színházi bemutatók vidéken
- 75. a nemzeti színház bemutatója
- 76. schultheisz pozsnyba
- 77. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: pásztor jános

szerkesztette: izsák erika
 dosztányi imre
 halasi györgy

21.50/ra

-58-

22.05
3P